Timişoara, XVII. évf., 204. szám

ARA 4 LEI

Hétfő, 1941 november 17

Sibiu

Déli Hirlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE vezetésével

A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timiş-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 39 (Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR felelős szerkesztő

Amerika háborui

Az amerikaiak jellemző tulajdonsága, hogy nagy megbotránkozással és irtózattal vesznek tudomást minden olyan erőszak alkalmazásáról, amely nemzetközi bonyodalmak elintézését célozza. Ők maguk azonban ezzel szemben egyetlen pillanatig sem haboztak, amikor arról volt szó, hogy imperialista céljaikat erőszakos uton, fegyveres erővel valósitsák meg. Lord Eden egy alkalommal, amidőn Európának a roosevelti elgondolás alapján történő ujjárendezése mellett tett hitet, azt mondotta, hogy Németország az utolsó száz esztendőben öt háborut viselt. Nézzük csak, vajjon mi történt ez alatt az évszázad alatt a „békeszerető" Egyesült Államokban?

Angliának a XIX. század elején napról-napra növekvő tengeri hatalma és az Egyesült Államok kereskedelmét óriási mértékben veszélyeztető kalózkodása 1812-ben nyilt háboruhoz vezetett. A hadiszerencse először az USA-nak kedvezett. Az angolok ugy a szárazföldön, mint a tengeren egymás után szenvedték el a legsulyosabb vereségeket. Az angolok erre a blokád fegyveréhez folyamodtak és az amerikai partokat a lehető legkiméletlenebb módon zár alá vették, 1814-ben pedig a szárazföldön is rajta ütöttek az Egyesült Államokon. A hadiszerencse ezuttal az angoloknak kedvezett. Sikerült Washingtont, az ország fővárosát is elfoglalniok, amelyet könyörtelenül felégettek. Az Egyesült Államokra nézve ilyenformán elég szerencsétlen háboru a Gentben 1814-ben megkötött békével nyert befejezést.

Az 1846-ban Mexikó ellen vezetett hadjárat jellemző példája volt annak a perfid politikának, amelyet Amerika még ma is alkalmaz, és amely, ha céljának eléréséről van szó, egyáltalán nem válogatós az eszközökben. A XIX. század huszas éveiben nagyszámu északamerikai állampolgár telepedett le Texasban, Arizónában, Nevadában és Uj-Mexikóban, az akkor még Mexikóhoz tartozó határmenti államokban. Alig huszonöt évvel később, egész váratlanul függetlennek nyilvánitották magukat. Mexikó kormányának ezzel a jogellenes magatartással szemben elfoglalt erélyes álláspontja hamarosan két éves háborura vezetett. A háboruból az Egyesült Államok [illegible] ki győztesen és az 1848-ban megkötött guadeloupei békében Mexikó is elismerte az öt határmenti államnak az Egyesült Államok részéről történt bekebelezését. Ezek az események némely tekintetben élénken emlékeztetnek bizonyos brit „támaszpontoknak" 1940. év augusztusában az USA javára való átengedésére. A szerződésekben ugyan 99 éves bérletről van szó, azonban nem valószinü, hogy az ujonnan szerzett területek erőditményein, repülőés flottabázisain lázasan dolgozó amerikaiak egy pillanatig is komolyan gondolnának ezeknek a területeknek 99 év mulva való visszaadására. Roosevelt valóban értett hozzá, miképpen használhatja ki Anglia jelenlegi szorult helyzetét. Tagadhatatlanul jó üzleteket csinált és az Amerika bejáratához vezető hires kulcsállások ezzel kivétel nélkül az ő zsebébe vándoroltak.

Lincolnak az északi államok támogatásával 1860-ban történt elnökké választása után az egész amerikai Unió területén háborus szelek kezdtek fujdogálni. Lincoln a rabszolgaság megszüntetésének kérdésében a végletekig ellentálló déli államokat békés uton akarta rábirni arra, hogy járuljanak hozzá a rabszolgaság megszüntetéséhez. Fáradozásainak eredménye azonban egészen más lett. A tizenöt rabszolgatartó állam közül tizenegy kivált az államszövetségből és megalakitotta az amerikai konföderációs államszövetséget. Ebből a helyzetből robbant ki 1861-ben az északi és déli államok között a páratlanul véres polgárháboru. Lee tábornok, Washington egyik unokája, a háboru első esztendejében déli seregeivel egyik győzelmet a másik után aratta. Anglia, amely az Unió szétesésében óriási előnyöket látott, messzemenő támogatásban részesitette Leet. Az első nagy ütközetben a déliek valósággal szégyenletes csapást mértek a lényeges számbeli fölényben lévő északi seregekre. Legnagyobb diadalukat azonban Chamellorsville-nél aratták, ahol 55.000 emberrel az ellenfél 125.000 embert számláló seregét megsemmisitették. Ettől kezdve elpártolt a szerencse a déliektől, egyik ütközetet a másik után veszitették el és állandó visszavonulás után 1865-ben az északi csapatok parancsnokai előtt letették a fegyvert. Az északiak győzelme természetesen az elszakadt államok visszacsatolását és a rabszolgaság végleges megszüntetését jelentette.

A spanyol Kubát a XIX. században valósággal elárasztották az Egyesült Államok nagytőkései. És éppen ugy mint Mexikóba, ide is magukkal hozták annexiós törekvéseiket. Az 1895-ben kitört kubai forradalmat az Egyesült Államok ténylegesen támogatták. Érdekeik állitólagos megvédelmezése céljából Kubába küldték a „Maine" nevü csatahajót. A „Maine" 1898 február 15-én Havanna kikötőjében programszerüleg a levegőbe repült. Amerika erre megint céljához érkezett. A csatahajó katasztrófájáért Spanyolországot tették felelőssé és a háboru kitörését semmi sem tudta megakadályozni. A Cavite-nél — Filippi szigetek — és Santiago-nál — Kuba — vivott győzelmes tengeri ütközettel máris eldőlt a háboru a „békeszerető" Egyesült Államok javára. Az USA ezzel ellenőrzési és beavatkozási jogot, valamint nagymérvü gazdasági befolyást nyert Kubában és Porto-Ricoban, a Filippi szigeteket pedig husz millió dollárért örökáron megvásárolta Spanyolországtól. Évek mulva, amikor a „Maine" roncsait a tengerből kiemelték, megállapitást nyert, hogy a robbanás, amely a hajót annak idején elsüllyesztette, a hajótest belsejében történt és a katasztrófa ilyenképpen nem külső behatás következtében történt, mint azt annak idején állitották. Az Egyesült Államok részéről történt provokálás ténye nyilvánvaló.

Hull államtitkár az USA „Kearny" nevü cirkálójának a közelmultban történt esetében ugy nyilatkozott, hogy eszébe sem jut a diplomáciai jegyzékváltás gondolata. Az ilyen tipikusan amerikai izü politika csak arra jó, hogy leplezzen bizonyos felelősségtudatot. Hiszen a „Greer" cirkáló esetében lefolyt vizsgálatok is kétségtelenül bebizonyitották, hogy egyáltalán nem a német tengeralattjáró támadta meg az amerikai rombolót, hanem a romboló kényszeritette a tengeralattjárót védekezésre.

Amerika jelenlegi programja a Monroe-elv totális feladásával egyértelmü és az „Amerika az amerikaiaké" jelszónak ma már nincsen nagy keletje. Az „Európa az európaiaké" és a „Kelet-Ázsia a keletázsiaiaké" elvek — melyek semmivel sem kevésbbé jogosak, mint a Monroe-elv — egyáltalában nem illenek abba az uj tanba, melynek meghirdetésére Roosevelt az európai konfliktus által felbátoritotta magát. Amerika kezdetben megelégedett a dollárimperializmussal, a dollárimperializmus eszméje azonban mindinkább kénytelen uj, radikálisabb világuralmi törekvéseknek helyet engedni és ezeknek a törekvéseknek szolgálatában Amerika nem riad vissza a Monroe-elv száztizennyolc éves hagyományának kiméletlen feláldozásától sem. (TANJA I. BINACO).

Német torpedó elsüllyesztette az „Ark Royal" nevü angol repülőgép-anyahajót

Berlinből jelenti a Rador: A vezéri főhadiszállásról a német védelő főparancsnoksága a következő különjelentést adta ki:

A haditengerészet uj és nagy sikert ért el.

A Földközi-tenger nyugati részén német tengeralattjárók megtámadtak egy angol hadihajó rajt. Két buvárnaszád, amelyet Reschke és Guggenberger kapitányok irányitottak, elsüllyesztette az „Ark Royal" nevü angol repülőgépanyahajót és sulyosan megrongálta a „Malaya" nevü sorhajót, ugyhogy ez utóbbit a gibraltári kikötőbe kellett vontatni. Az angol hajóraj több más egységét is sérülések érték.

Az „Ark Royal" egyébként nem először sérült meg. 1939 szeptember 26-án, tehát alig három héttel a jelenlegi háboru kitörése után légitámadás következtében megsérült és csak hosszu ideig tartó javitás után lehetett ismét szolgálatba állitani.

Az angol tengernagyi hivatal megerősitette a hadihajó elsüllyesztését.

Hatvan repülőgépet vitt fedélzetén az elsüllyesztett repülőgép-anyahajó

Amszterdamból jelentik, hogy a Reuter londoni közlése szerint az „Ark Royal" nevü angol repülőgépanyahajót csütörtökön este Gibraltártól keletre egy német buvárnaszád megtorpedózta. A legénység nagyrészét sikerült megmenteni és egy másik hajó fedélzetén biztonságba helyezni. A repülőgépanyahajót azután be akarták vontatni a kikötőbe, de olyan sulyosan megrongálódott, hogy utközben elsüllyedt.

Az „Ark Royal" fedélzetén hatvan repülőgép és 1600 főnyi legénység volt. A 22.600 tonnás hajó tizenhat darab 15 centiméteres ágyuval, harminckét 40 milliméteres légvédelmi ágyuval és harminckét nehéz gépfegyverrel volt felfegyverezve.

Rómából jelenti a Rador: Londonból érkezett hirek szerint az „Ark Royal" elsüllyesztése

nemcsak az angol kormánykörökben, hanem a lakosság minden rétegében mély benyomást keltett.

A nagy hadihajót, amely az angol tengerészet büszkesége volt, 1935-től 1939-ig épitették és ezerhatszáz főnyi személyzetén kivül hatvan repülőgépet hordott fedélzetén. A jelenlegi háboru során már többször megsérült, de sikerült kijavitani, mig

a mostani támadás végzetes volt számára.

Az angol jelentés bejelentette, hogy a repülőgépanyahajó elveszett, de nem számolt be az elsüllyesztés szinhelyéről.

A brit hirszolgálat drámai beszámolója a hajóóriás utolsó perceiről

Amszterdamból jelenti az NTI: A brit hirszolgálat közlése szerint

az „Ark Royal" elsüllyesztésénél csak tizennyolc tengerész vesztette életét.

Amszterdamból jelenti az NTI: Az angol rádió részletes beszámolót tett közzé az „Ark Royal" megtorpedózásáról és elsüllyesztéséről. A többek között közölték, hogy a hajó parancsnoka, tisztjei és a gépek személyzete, akik a torpedótalálat után is a fedélzeten maradtak, tizenegy óráig tartó nagy erőfeszitéseket tettek annak érdekében, hogy a hajót Gibraltárig elvigyék.

November 14-én hajnali fél négy órakor

a hajó parancsnoka belátta, hogy minden hiábavaló és elrendelte, hogy mindenki szálljon mentőcsónakba. Az „Ark Royal" két óra mulva végleg a hullámokba veszett.

Egy angol romboló egészen az utolsó percig a helyszinen maradt.

Az angol jelentés beszámol még arról, hogy a találat után

a hajó néhány percig inogni kezdett, jobboldalán hatalmas rést vágott a német buvárhajó lövedéke, amelyen keresztül a viz a hajó belsejébe áramlott.

A legénységi szállásokból a tengerészek azonnal mentőcsónakokba szálltak, akiket a közelben tartózkodó romboló vett fedélzetére.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Általános a felzudulás Amerikában
a háborus törvény képviselőházi megszavazása miatt

Newyorkból jelenti a Stefani-iroda: Az Egyesült Államok minden részéről állandóan és nagyszámban érkeznek a tiltakozások a semlegességi törvény módositását elfogadó képviselőházi szavazás ellen. Az amerikai sajtó rámutat arra, hogy ez

a szavazás nem fedi az általános északamerikai közhangulatot.

A lapok megjegyzik, hogy az „America First" szervezet, melynek többmillió tagja van és az Egyesült Államok háborus beavatkozása ellen küzd, napról-napra ujabb csatlakozókkal gyarapszik és erélyes hangon bejelentette az amerikai népakarat érvényesitése érdekében kezdett nagyszabásu tömegmozgalmának fokozását. (Rador)

A német nehéz tüzérség Szentpétervárt bombázza

Berlinből jelentik: A tegnapi német hadijelentés közölte, hogy a Krim-félszigeten a német csapatok Szebasztopol és Kertsch elleni támadásai a szivós ellenséges ellentállás ellenére további teret nyertek.

A keleti front középső szakaszán az ellenséges gyalogság és páncélkocsik erős ellentámadásait visszautasitottuk. A Szovjet ennek során negyvennégy páncélost veszitett.

A német védő nehéz tüzérsége eredményesen bombázta Szentpétervár hadifontosságu célpontjait.

A német harci és zuhanóbombázó repülőgépek erős kötelékei a Moszkvától délre levő körzetben és a Ladoga-tótól keletre szovjet tábori erődítések, csapatösszevonások, vasutvonalak és légi támaszpontok ellen intéztek támadásokat. Az ellenség emberanyagban, nehéz fegyverekben és gépjárművekben sulyos veszteségeket szenvedett. Sikeres támadásokat intéztek a Murmanszk-vasut ellen is. Az elmult éjszaka Moszkvát és Szentpétervárt is bombázták a német repülők.

Az Anglia körüli vizeken Skócia keleti partja előtt német harci repülők egy ezerötszáz tonnás szállitóhajót megsemmisitettek.

Északafrikában német vadászrepülők egy erős brit vadászkötelékből négy ellenséges repülőgépet lőttek le.

A brit légierő november 5-től november 11-ig száztizenkilenc repülőgépet veszitett. Ugyanebben az időben a Nagybritannia elleni harcban a németek vesztesége hat repülőgép volt.

A szövetséges csapatok már a Kaukázus kapuinál állanak

Berlinből jelenti a Rador: Agapia és a Kertschtől keletre eső más városok bombázása révén

a német légierő a frontnak azon a szakaszán is uralja a légitért, amely közvetlenül fenyegeti a Kaukázust.

A szovjetcsapatokat nagy sietséggel vonják össze a Donmenti kőolajvidék köré és előkészületeket tesznek a várható támadásra.

A török sajtó hangsulyozza a román—német csapatok ujabb sikereinek nagy jelentőségét. Rámutatnak a török lapok arra, hogy a román—német egységek elfoglalták Kertschtől délnyugatra a Fekete-tenger egész partvidékén s jelenleg Szebasztopol előtt állanak. Hangsulyozza a jelentés, hogy a kikötőt a bolsevisták a Kaukázus előtti utolsó akadálynak szánták, mert

ennek elfoglalásával az egész Krim-féisziget elveszett.

Ezért van, hogy a szovjet hadsereg elkeseredett ellenállást tanusit. Későbbi jelentés már arról számol be, hogy a bolsevisták megkezdték a hajóraszállást Szebasztopolban.

FINN SIJÁRŐRÖK BRAVURJAI

Helsinkiből jelenti a Rador: A finn katonai sijárőrök, amelyek már az első finn—szovjet hadjáratban is sok dicsőséget szereztek, ismét müködésbe léptek a karéliai fronton. Ezek a finn járőrök többször ötven kilóméternyire hatolnak be az ellenséges vonalakba és állandó veszélyt jelentenek a szovjet csapatok számára. A legutóbbi összecsapások alkalmával ismét kitünt harci fölényük a szovjet csapatokkal szemben.

Szovjet ezredes vallomása a háborus előkészületekről

Berlinből jelenti a Rador: Egy szovjet ezredes, aki november elsején a szentpétervári fronton német hadifogságba került, kijelentette, hogy a Németország és Szovjetunió közötti ellenségeskedések kitörése nem lepte meg.

A szentpétervári katonai akadémián már ez év elején beszéltek egy közeli háboruról.

A háborus előkészületek már akkoriban annyira előrehaladtak, hogy a szovjet hadsereg mozgositását is megkezdték, irott parancsokkal májusban pedig kiegészitették a szovjet hadsereg mozgositását, amennyiben a specialistákat is mozgositották.

SZOVJET FRANKTIRŐRNŐK RÉMTETTEI

Berlinből jelenti a Rador: Az NTI egy sebesült német katona elbeszélése nyomán beszámol arról, hogy mily embertelenül kezelik a szovjet franktirőrnők a német sebesülteket. A sebesült német katona három bajtársával együtt a harcok után Parafimo közelében egy erdőben maradt. Amikor nagy óvatossággal felemelkedtem — mondotta a német katona, — mintegy harminc franktirőrnőt láttam felénk közeledni. Intettem bajtársaimnak, hogy maradjanak nyugodtan, majd bekentem arcomat vérrel és halottnak tetettem magamat.

A nők átkutatták zsebeimet, elvették kenyérzsákomat, kulacsomat és a zsoldkönyvecskémet, azután a mellettem levő bajtársamhoz mentek és szuronyaikkal halálra szurkálták. Egy másik nő egy másik bajtársamat ölte meg késszurásokkal.

A harmadik bajtársamat a nyakán ejtett szurásokkal ölték meg. Amikor a nők elmentek, bevonszoltam magam az erdőbe, ahol estefelé megtaláltak bajtársaim és egy kötözőhelyre szállitottak.

Korlátozták az Amerikában élő külföldi alattvalók mozgási lehetőségeit

Megszigoritották a bevándorlási feltételeket — A Panama-csatornaövbe és a Fülöp-szigetekre az amerikaiak is csak utlevéllel utazhatnak

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: Az amerikai külügyminiszterium nyilvánosságra hozta Roosevelt elnök legujabb rendeletét, melynek értelmében minden az Egyesült Államok területén tartózkodó külföldi állampolgárnak a jövőben külügyminiszteriumi engedélyt kell kérnie, ha távozni akar az országból. Ugyanez a rendelet megszigoritja a bevándorlás feltételeit is. Ugyanakkor elrendelték, hogy az Egyesült Államok igazgatása alatt álló területekre, nevezetesen a Panama-csatornaövre és a Fülöp-szigetekre az Egyesült Államok alattvalói is csak utlevéllel mehetnek, illetve utazhatnak el onnan. (Rador).

Forditásokat,

okmányokat, irodalmi és szakmunkákat, román, német vagy magyar nyelvről vagy nyelvre, vállalok. Levelezőlap érdeklődésre válaszolok. Timisoara III., Strada Rusu Sir anu 2 sz.

Visszacsatolási kölcsönt jegyezni:

kötelesség!

Félbeszakadt a washingtoni „sztrájk-konferencia"

Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: A Fehér Házban pénteken értekezlet ült össze, melyen résztvettek a bányaszindikátusok vezetői és az acélipari vállalatok képviselői.

Az értekezlet félórai tanácskozás után félbeszakadt.

Az ülés felfüggesztését eddig még nem indokolták meg. Az értekezlet megkezdése előtt a bányaszindikátusok képviselői

határozati javaslatot fogadtak el, mely szerint a harcot folytatják,

bár a felfegyverzési ipar különleges birósága néhány nappal ezelőtt a bányászok nemzetközi szindikátusokban való tömörülése ellen nyilatkozott. (Rador).

Távlatok

MÉG EGY SZÓ AZ ANGOL INVÁZIÓRÓL. Az angol felsőházban még egyszer felmerült a kontinensen való partraszállás egyébként már félig-meddig elparentált gondolata. A szónokok egyike ugyan váltig hangoztatta, hogy Németországnak a nyugati partok mentén aligha áll tiz hadosztálynál és talán száz tanknál többje, Moyne lord a kormány nevében mégis azt válaszolta erre, hogy a francia partokon végrehajtandó brit invázió egyet jelentene az öngyilkossággal. Moyne lord a továbbiak során még azt is elismerte, hogy a brit kormány lord Gort-nak a dünkirchenj visszavonulással kapcsolatban irt naplójegyzeteit azért hozta nyilvánosságra, hogy az invázió tervének barátait ezzel kijózanitsa. Ezután a nyilatkozat után méltán lehet számolni azzal, hogy a brit kormány végleg elvetette a kontinensen való katonai kezdeményezés sokat vitatott tervét. Most már méltán föl lehet tenni a kérdést: hogyan képzeli el Anglia a háboru további folyását? A Szovjetunió katonai helyzetét Londonban is ma már annyira vigasztalannak látják, hogy a nagynyilvánosság számára hangoztatott minden ellenkező értelmü biztositék ellenére sem gondolnak egyetlen pillanatig arra, hogy a szovjetnek csak egyetlen puska szállitására is kisérletet tegyenek. Mind azt a hadianyagot, amelyet az angol gyárakban erre a célra gyártanak, csak a látszat kedvéért irányitják a Szovjetunió felé, a valóságban azonban ezeket a szállitmányokat a Közép-Keleten küzdő brit seregeknek szánták. A látszatintézkedéseknek semmi egyéb céljuk nincsen, mint az angol munkásságot megtéveszteni és a Szovjetuniót biztatni. Hogy a bolsevisták Angliának, Európa elleni háborujában milyen szerepet játszanak, azt egy angol publicista a közelmultban a következő, valóban cinikus mondatban foglalta össze: „Hála a vörös hadsereg erőfeszitéseinek, az angol nép három hónapi vakációhoz jutott." Ennek a vakációnak azonban hamarosan vége lesz. A kontinensen való háboruskodás lehetőségét maguk az angolok vetik el akkor, amikor azt kész öngyilkosságnak jelentik ki. Mi lesz tehát?... Ezek után nagyon is kézenfekvő az a lehetőség, hogy az angolok maguk sem igen tudják, mi következik most! Legfeljebb csak sejtik, de beszélni nem mernek arról. (Szóló)

„OGLINDA"

üveg feldolgozó üzem

Tükrök, csiszolt és matt mintásüvegek I-a kivitelben

Arad, Strada Episcopiei 48 sz.

(volt Consistorului 42) Telefon 14-17

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

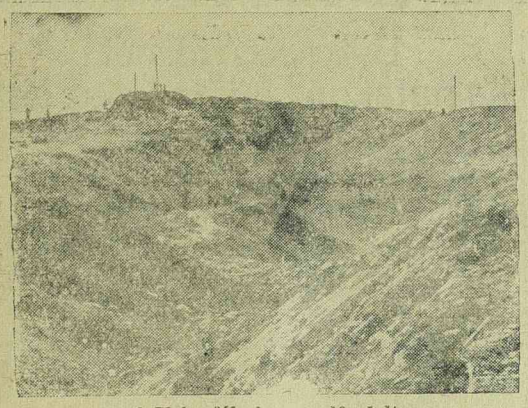

A Krim-félszigeten elfoglalt szovjet erődítések

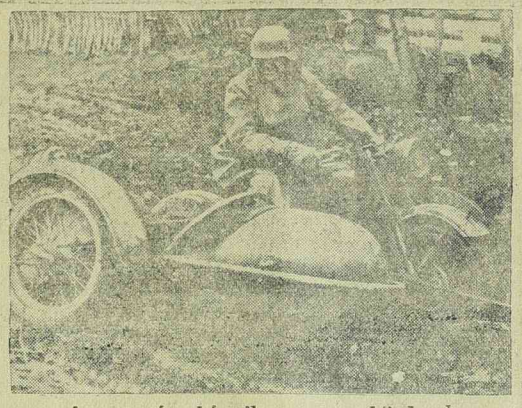

A nagy sárral is sikeresen megküzdenek a német motorkerékpáros katonák

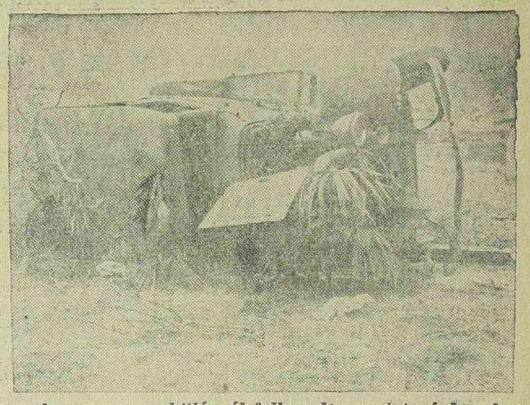

A gyors menekülésnél felborult szovjet gépkocsi a Krim-félszigeten

A népszavazás első hat napjának eredménye

Bucureştiből jelentette szombat reggel a Rador: A népszavazás első hat napjának eredménye: Igennel szavazott 3,323.669. Nemmel szavazott: 65. A szavazók száma 3,323.734. A szavazás folyik.

Antonescu marsall és a kormány részvéte Franciaország nemzeti gyászában

Bucureştiből jelenti a Rador: Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök és a minisztertanács ideiglenes elnöke Jacques Truelle bucureştii francia követnek Huntziger tábornok tragikus halála alkalmából Antonescu marsall és a román királyi kormány részvétét fejezte ki.

A vichyi Sant Louis templomban ravatalozták fel a repülőszerencsétlenség áldozatainak földi maradványait

Vichyből jelenti a Német Távirati Iroda: Pénteken este Huntziger tábornok és a nimesi repülőszerencsétlenség többi áldozatának földi maradványait magábafoglaló koporsóit Vichybe vitték, ahol a Saint Louis templomban ravatalozták fel őket. (Rador).

A NÉMET KIKÜLDÖTTEK MEGÉRKEZÉSE VICHYBE

Vichyből jelenti a Rador: Abetz Ottó párisi német nagykövet, a Huntziger tábornok temetésén résztvevő német delegáció vezetője, valamint Krug von Nida franciaországi német főkonzul, Vogel tábornok, a Führer képviselője és a küldöttség többi tagjai pénteken este Vichybe érkeztek. Este nyolc órakor

Abetz nagykövet udvariassági látogatást tett Pétain marsallnál,

aki vacsorára vendégül látta őt. A vacsorán résztvett a francia kormány többi tagja, valamint a gyászszertartásra érkezett német delegáció is.

Visszautasította a szovjet követ Japán tiltakozó jegyzékét az aknára futott hajó ügyében

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: Smetanin, tokiói szovjet nagykövet pénteken este megbeszélést folytatott Togo külügyminiszterrel, a „Kibi Maru" japán hajó elvesztése folytán tett japán tiltakozó jegyzék megvitatása céljából. Ezen alkalommal a szovjet nagykövet visszautasította a japán tiltakozó jegyzéket és azt állította, nagyon valószinü, hogy azok az aknák, melyek japán vizeken a hullámok kényekedvére sodródak tova, nem szovjet eredetüek. Az elutasitás ellenére a két tárgyaló fél további vizsgálat tárgyává tette a „Kibi Maru" esetét. (Rador).

A „Stampa" iria:

Európa egyesült erői letörik az amerikai imperializmus nagyzási hóbortjait

Torinóból jelenti a Rador: A „Stampa" cimü olasz lap Churchill legutóbbi beszédével foglalkozva rámutat arra, hogy az angol kormányelnök Amerika azonnali háborus beavatkozását kivánja, hogy igy az atlantióceáni brit flotta közbeléphessen a Földközitengeren. A „Stampa" kiemeli, hogy Olaszország jelentőségét, főkép a földközitengeri körzetben, éppen Churchill nyilatkozata bizonyitja, tehát

az angolok állitólagos győzelmei Olaszország felett, — melyekről a brit propaganda beszélt, — önmaguktól összeomlanak.

Az olasz lap a továbbiakban a Krim félszigeten, Kertschtől délre elfoglalt partvidék jelentőségét hangsulyozza, megállapitva, hogy az Azovi-tenger a németek által ellenőrzött tóvá lett és

a harc feltartóztathatatlanul közeledik befejezéséhez.

Ezután a legujabb amerikai megnyilatkozásokkal és főleg Knox tengerészeti miniszternek az Egyesült Államoknak világuralmi törekvéseiről adott nyilatkozatával foglalkozva a „Stampa" az amerikai veszély sulyosságára mutat reá, hangsulyozva, hogy

Európa egyesült erői meg fogják semmisiteni az amerikai imperialista nagyzási hóbortokat.

FORUM (Arad) a nagyfilmek szinháza. Tel. 20-10
Előadások 3, 5, 7·15 és 9·30-kor
Vasárnap délelőtt 11·30-kor matiné olcsó helyárakkal

MA Az UFA 1940-41-es év élfilmje! A német filmmüvészet minden eddigi felülmuló filmremeke

ROTHSCHILD-ok

A főszerepben: KARL KUTHMANN — GISELA UHLEN HERBERT HÜBNER — HILDE WEISSNER
Müsoron kivül a legujabb O. N. C. és UFA háborus hiradók

Roosevelt katonai tanácsadója: Miller tábornok lemondott

Newyorkból jelentik, hogy az Egyesült Államokban nagy feltünést keltett Miller tábornok, Roosevelt katonai tanácsadójának visszalépése. A Fehér Házban a lemondást azzal indokolják, hogy Miller a Braziliával szemben követett politikával nem volt megelégedve. Beavatott körökben azonban ugy tudják, Miller lemondása nem a Délamerikával kapcsolatos politika miatt történt, hanem Rooseveltnek Németország elleni állásfoglalásával hozható összefüggésbe. A Newyork Daily Herald cimü ujság pedig a finn kormány válaszjegyzékében látja Miller lemondásának okát. A lap megjegyzi, hogy a Fehér Ház fennállása óta még sohasem részesült ilyen visszautasitásban és megjegyzi, hogy Roosevelt ebből levonja-e a szükséges tanulságokat.

A távolkeleti feszültség ujabb jelei

Washingtonból jelenti a Havas-OFI ügynökség: Roosevelt elnök pénteken közölte a sajtó munkatársaival, hogy az Egyesült Államok kormánya elhatározta a pekingi, tiencsini és sanghaii amerikai helyőrségek visszavonását. Ezekben a helyőrségekben összesen hétszázötven északamerikai tengerészkatona tartózkodott. (Rador).

Az északamerikai rádiótársaságok berlini képviselőinek barátságtalan eljárása

Berlinből jelenti a Rador: Illetékes német helyről közlik: Az északamerikai „National Broadcasting Company", „Columbia Broadcasting System" és „Mutual Broadcasting System" rádiótársaságok képviselői a berlini német nemzeti „Reichsrundfunkgesellschaft" rádiótársaság mellett.

indokolatlan panaszokat terjesztettek a nevezett rádiótársaságok elé, anélkül, hogy a német birodalmi rádiótársaságot értesitették volna kivánságaikról.

Annyi esztendei jó megértés után ez a viselkedés egyedülálló a publicitás történelmében és

lehetetlenné teszi a lojális együttmüködést.

A „Reichsrundfunkgesellschaft" következésképen nem hajlandó továbbra is együttmüködni az északamerikai rádiótársaságok berlini képviselőivel. Ezt az elhatározást a szóbanforgó amerikai rádiótársaságok tudomására hozták.

Kurusu japán rendkivüli megbizott megérkezett Sanfranciskóba

Sanfranciskóból jelenti a Német Távirati Iroda: Kurusu, a japán kormány rendkivüli megbizottja repülőgépen megérkezett Sanfranciskóba. Megérkezése után Kurusu nagykövet — mint az „Associated Press" közli, — kijelentette, reméli, hogy a csendesóceáni béke fentartható, bár ismeri a kérdés összes nehézségeit. (Rador).

Burma miniszterelnöke Hull amerikai külügyminiszternél. Washingtonból jelenti a Német Távirati Iroda: Hull amerikai külügyminiszter pénteken kihallgatáson fogadta Burma miniszterelnökét. A sajtó munkatársai előtt Hull hangoztatta, hogy egyszerü udvariassági látogatásról van szó.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Huszonnégy óráig száz méter mélységben két torpedóromboló alatt

Egy német haditudósító elbeszélése az MN sajtószolgálat számára

Tegnap délután óta vad türelmetlenség emészt minket. Két hetes hiábavaló cserkészés után végre sikerült egy nyolcezer tonnásat torpedóvégre kapnunk és most egészen hatalmába keritett bennünket a vadászszenvedély. Idegesen figyeljük a periszkópon kémlelő kapitányt, aki már órák óta vizsgálja a veszettül hullámzó tengert. Egyszerre csak megszólal: „Nem támadásra alkalmas idő! Ma nem kisérletezhetünk velük. Na, nézzük a karaván irányát és sebességét!" Mig a kapitány a főkormányossal a méréseket végzi, az egész hajón végigfut a hir, hogy angol hajókaravánnal találkoztunk.

Csak egy jó félóra multva tudjuk meg, hogy három nagy 10.000 tonnás teherszállitó haladt el előttünk, éppen lövéstávolságra.

Mérgelődik a legénység, a kapitány azonban megnyugtatja a felzaklatott méhkast, hogy nem mondunk le a hajókaravánról, sőt más tengeralattjárók is megkapták már az értesitést. Az ideges türelmetlenséget nem kevésbbé ideges várakozás váltja fel.

Nyugtalan éjszaka után pompás támadóidőre virradunk. Éppen csak a hajókaraván hiányzik. De szerencsénk van. Délben repülőgépet veszünk észre, tehát a karaván nem lehet messze.

Nemsokára már nyomában is vagyunk. Kemény dió lesz, mert rombolók is kisérik.

De mindegy, ehhez már szokva vagyunk. Alapos szellőztetés, a torpedóvetőcsövek élesre töltve és már merülünk is. Hajrá . . . Jó irányt vettünk, hamarosan csavarzugást hallunk. Megállapitjuk az egyes hajók csavarfordulatszámát és teljes sebességgel utánuk. A csavarok morajlása egyre közelebbről hallatszik.

— „Készültség!" Másodpercek alatt mindenki a helyén van. Egy csapásra elmult az izgalom, mindenki maga a megtestesült nyugalom. Még közelebb! A rombolók már felettünk zakatolnak. Hirtelen éles, kellemetlen zugás, mint a száguldó motorcsónak hangja. Hát ez mi? A felelet nem sokat késik.

Három szörnyü robbanás! Nem, nem vizibombák, torpedótalálatok. Nyomukban recsegés-ropogás. Hurrá, nem vagyunk egyedül!

Az örvendezésre azonban nem marad sok időnk. A távolból már halljuk a vizibombák zugását. A torpedórombolók résen vannak

Telitalálatot értek el a torpedók

No most! A mi időnk is elérkezett. „Periszkópmélységre!" — hallatszik a kapitány hangja. Hogy mit lát, csak később, a küzdelem végével tudjuk meg. Most csak néma arcjátéka mutatja, hogy nagyon is sokat lát. Mindenki kérzi hangjából az örömet, amikor felharsan a hangja:

— „Első számu torpedócső, kész! — Első számu torpedócső, tüz!"

Majd néhány másodperc mulva:

— „Kettes számu torpedócső, kész! — Kettes számu torpedócső, tüz!"

A főkormányos ott áll a parancsnok mellett és méri a torpedók menetidejét. A parancsnok hirtelen 180 fokkal megforditja a periszkópot, néhány halk utasitást ad a főkormányosnak, majd ismét felhangzik:

— „Ötös számu torpedócső kész! — Ötös számu torpedócső, tüz!"

Éppen ideje volt! Már robbannak is közelünkben az első vizibombák. Kissé kellemetlen helyzet! De azért vidáman szorongatjuk egymás kezét, amint torpedóinknak az egész hangbábelt tulharsogó robbanását halljuk.

Telitalálat! Telitalálat! — szakad fel az üdvrivalgás valamennyi torokból.

De most aztán gyorsan a mélybe! Ismét vizibombák robbannak, még pedig jóval közelebb. Hajónk minden izében megremeg, valósággal reszket. Néhány percig nyugalom, azután egészen tisztán halljuk, amint néhány teherhajó eldohog fölöttünk. Világosan hallani a lassu csavarokat . . . ssssst . . . ssssst . . . ssssst . . . Négy vagy ötször megismétlődik ez. Majd egész gyors csavarok következnek, a rombolók. És

jönnek ismét a vizibomák, öt-hat, szinte teljesen egyszerre.

Minden recseg-ropog idebent, a feszmérők mutatói vadul ugrálnak, mintha megbolondultak volna. Megint rövid pihenő. A távolból tompa robajokat hallunk, mint amikor valami összeomlik. Ezek a mi áldozataink, a megtorpedózott szállitóhajók. Végzetük beteljesedett.

Két hét alatt 26.000 tonna zsákmány

Ezt a nyugalmi időt használja ki parancsnokunk, hogy végre kielégitse kivánesiságunkat.

Az első két lövés egy 12.000 tonnás gőzösnek szólt, az utolsó egy 6000 tonnásat intézett el.

Mégegyszer megszorongatjuk egymás kezét, vad örömrivalgás. Tegnapelőtt 8000 tonna, ma 20.000, összesen 26.000 tonna. Nem minden két hétben esik ilyen zsákmány!

Az örvendezést ismét vizibombák szakitják meg. Két romboló visszamaradt a karavánból és ugylátszik teljesen nekünk akarja figyelmét szentelni. Hosszu-hosszu órákig maradunk még a viz alatt. A rombolók keresztül-kasul kalandoznak fejünk fölött. A csavarok zugását mindig vizibombák követik! Most már hatodszor ujrázódik meg a szinjáték. Ez alkalommal kilences sorozatot kaptunk. Hm, veszedelmesen jól dolgoznak odafenn!

A fedélzeten csak ugy záporoznak a repeszdarabok, néhány villanykörte szétpattan, a kulcsok kiesnek a kulcslyukakból.

Vajjon mikor lesz már vége?

Tovább várunk. Mindenki a helyén van. A rombolók makacsul kitartanak. Hát sohasem fogynak ki a vizibombák? A periszkóp minden robbanásnál lejebb csuszik, majd ismét a helyére ugrik. Néhány biztositék kiég, ezeket gyorsan kicseréljük. Arra az esetre, ha az áramszolgálat megszakadna, minden ember villamos zseblámpát hord a mellén. Az arcok komorak, idegességnek azonban nyoma sincsen. Nem ujság ez az idegpróba, a mesterségünkhöz tartozik.

Az ellenség vizibombái eredménytelenül robbantak

A torpedórombolók már hosszabb ideje nem adtak életjelt magukról. Most megint ott zakatolnak fölöttünk a csavarok. Várjuk a bombákat. Jól számitottunk. A siri csendben még a vizrecsapódást is halljuk. Néhány másodpercc mulva a robbanást.

A hajótest megrecsen, mintha fájdalmában nyögne fel, baj azonban nem történik.

Ebben a pillanatban igazán őszintén átérzett hálával szoritanánk meg a derék hajógyári munkások kezét. Jó munkát végeztek! De mi ez, most csak egy bomba? Hol a többi? Elfogyott volna a Tommyk vizibombakészlete? Csak türelem!. . .

Már néhány órája semmi hir a barátainkról. Talán csak meg akarnak lepni és felbukkanásunkat várják? Hátha éppen fölöttünk telepedtek meg, hogy kiböjtöljenek? Vagy uj bombakészletért mentek? Mindegy, nekünk is elfogy a türelmünk. Egy ideig még várunk, aztán óvatosan felszállunk periszkópmélységre. Valóban az óvatosság!

Egy őrhajó és tengeralattjáró csapda lesselkedik reánk.

A torpedórombolók azonban már eltüntek. Megkönnyebbülten megyünk ismét mélyre és baj nélkül odébbállunk. Néhány mérföldnyi ut után felszállunk és visszatérünk régi állomáshelyünkre. Talán most kipihenhetjük magunkat. Nagyon ránk férne egy kis alvás.

majdnem huszonnégy óráig senki sem hunyta le a szemét

közölünk. „Sokkal nagyobb baj, hogy megrepedt a fogmosópoharam!" — mondja az első számu matróz. Legyen neki, a magam részéről az alvás elmaradását nagyobb veszteségnek érzem. Már nagyon lógatom a fejemet, de a főkormányos azért könyörtelenül kezembe nyom egy cédulát: „Számolja csak össze a vonásokat!" Majdnem háromjegyü számot kapok. „Igen, ennyi vizibomba robbant a közelünkben — mondja a vén tengeri medve — a távolliakat nem is számoltam." Hát bizony nem is volt gyerekjáték, amin átestünk.

Birkapásztorból halhatatlan festőmüvész lett

Az Ur 1276-ik esztendejében a Firenze környéki Vespignano falucska egyik szegény földmüvese, bizonyos Bondone nevezetü, kiküldte tizéves kisfiát, Giottot,, négy juhot legeltetni a mezőre. Erősen tüzött a nap, a juhocskák békésen ropogtatták a mező zöld füvét, amikor az uton furcsa öltözékü lovasember közeledett.

— Hé — kiáltotta a lovas — te fiu, melyik a Vespignanoba vezető ut?

A fiucska, aki ugylátszik nagyon el volt merülve valami munkában, nem válaszolt. A lovas leszállt a lováról és nesztelen léptekkel a fiuhoz ment, aki valami simára csiszolt sziklakő mellett görnyedt a földön, kezében egy meghegyezett kődarabbal.

A lovasember ugyancsak eltátotta a száját, mert a sima sziklán a gyermek kezevonásai nyomán egy juh mesteri képe tünt fel. A lovas felkiáltott elragadtatásában.

— Ejnye te fiucska, hol tanultad ezt a müvészetet?

— Sehol, uram — felelte tisztelettudóan a gyermek.

— Nos hát — szólt a drága ruházatu idegen — akarsz-e velem jönni és nálam kitanulni ezt a mesterséget?

— Szivesen — felelte a fiu — ha apám beleegyezik.

Az idegen még aznap megállapodott a fiu apjával és a kis birkapásztort másnap festőinasként magával vitte Firenzébe. És ez az idegen senki más nem volt, mint maga Cimabue, a hires müvész, az akkori festők koronázatlan királya. S a fiu rövid idő alatt nemcsak elsajátitotta mestere modorát, hanem tul is szárnyalta őt.

Bármilyen tehetséges müvész is volt Giotto, mégis kibujt belőle a csinytevő gyermek. Egy alkalommal Cimabue félbenhagyta egy előkelő firenzei ember arcképét és elment hazulról. Távollétét a fiu mindenféle titokzatos machinációra használta fel.

Cimabue hazatért és odament a képhez, hogy továbbfesse, amikor megpillantott a portré orrán egy legyet. Többször el akarta hessegetni kezével, de a légy csak nem mozdult. Ekkor hahotázva előjött a sarokból a fiu és Cimabue csak most vette észre, hogy a légy nem valódi, hanem festett. A 12 éves fiu még mesterét is be tudta ugratni.

Giottóból korának legnagyobb festője s a halhatatlan Dantenak legjobb barátja lett. A festőmüvészeten kivül nem vetette meg a tréfát és a vidám társaságot sem. Giotto hire annyira elterjedt, hogy IX. Benedek pápa elküldte egyik emberét Toszkánába, nézze meg, milyen ember ez a Giotto és mifélék a munkái. A pápa ugyanis a San Pietroban szándékozott néhány freskót festeni. A megbizott el is jött Toszkánába, de Sienában telebeszélték a fejét azzal, hogy nemcsak Giotto van a világon, hanem vannak más kitünő festők is. Ezektől rajzmintákat kért és kapott is. Mindezt megtudta Giotto, aki megsértődött ezen. A pápa embere pedig egy reggel felkereste Giottót a mütermében és előadta a pápa tervét, végül pedig arra kérte a festőt, adjon valami rajzot, amivel bebizonyitsa tehetségét a pápa előtt. Giottóban forrt a düh, de nem szólt semmit. Fogott egy iv papart és vörös festékbe mártott ecsettel — karját körzőként oldalában megtámasztva és kezét a papiron körüljártatva — olyan pontos kört rajzolt, mint a legpontosabb körző.

Alig merték a pápának a furcsa rajzot megmutatni. Mikor azonban a pápa meghallotta, hogy Giotto hogyan csinálta a kört, anélkül, hogy karját megmozditotta, vagy körzőt használt volna, mindjárt meglátta ebből, hogy kézügyességre egyetlen festő sem közeliti meg Giottot. Ennek az esetnek aztán hire ment és ebből keletkezett az a szállóige Olaszországban, melyet kövér emberekre szoktak alkalmazni: „Gömbölyübb vagy mint Giotto köre".

A leghatalmasabb urak vetekedtek Giotto müveiért és ő bizony kurtán-furcsán bánt el rendelőivel. A reneszansz előfutára volt Giotto, a birkapásztorból lett halhatatlan festő, aki 1336-ban 70 éves korában halt meg Firenzében.

MECANO BANAT
ING. M. A. VAIDA VOEVOD TULAJDONOS
Ford
Főképviselet Timisoara III., Str. Odobescu 18
Alkatrészek ■ Kellékek ■ Javitómühely
Telefon 12 50

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

ANNA

keresztnevü királynék élete, ragyogása, szerelme és elmulása

Egy stockholmi statisztikus szerint a legnépszerübb női név az Anna. A világon kilencvennégy millió Anna van.

(Déli Hirlap, 1941. október 20).

Anna keleti női név. Jelentése: kedves, kellemes, édes, gyönyörü, ragyogó. A legelső Annáról, akiről tudunk, a Szentirás számol be. Szent Joachim felesége volt és amikor az Isten leánygyermekkel ajándékozta meg, annak a Mária nevet adta. Mária, akit Boldogságos Szüznek nevezünk, anyja lett Jézus Krisztusnak, az emberiség Megváltójának. A hagyományok szerint Szent Anna holttestét Krisztus után 710-ben a palesztinai Názáretből Konstantinápolyba hozták és az egyik ottani templomban helyezték örök nyugalomra.

Az Anna név sokat szerepel a történelemben. Különböző országokban nem egyszer viselték uralkodónők ezt a keresztnevet.

Ezek közül sok nagy jelentőségre emelkedett. Néhány nevezetesebb Annáról kivánunk ezuttal megemlékezni.

A régi Bizánc két császárjának feleségét is Annának hivták. Anna, aki V. István magyar király leánya volt, II. Andronikus császárnak lett a felesége. Meghalt 1128-ban. III. Andronikus császár feleségét, aki Savoya Amadeus gróf leánya volt és 1351-ben hunyta le szemét örökre, szintén Annának hivták. Uralkodásra vágyott Anna bizánci hercegnő, Alexios császár leánya, aki Nikiphorosz herceg felesége lett. Sógora császár volt és ennek megbuktatására serkentette a férjét, aki neki is látott a terv megvalósitásának, de közben 1137-ben meghalt. Anna hercegnő attól tartott, hogy kitudódik róla, hogy az összeesküvésnek értelmi szerzője volt és azért sietve kolostorba vonult, ahol tizenegy év után bekövetkezett haláláig maradt. A kolostorban irta meg atyjának uralkodását tizenkilenc kötetben. Ez a hatalmas munka a legjobb történeti müvek egyike.

Franciaországnak három Anna királynéja volt.

Az első Anna, akit beaujeui megkülönböztetési néven emlit a francia történelem, XI. Lajos francia király leánya volt. Született 1462-ben és meghalt 1522-ben. Beaujeu hercegének, II. Bourbon Péternek volt a neje. Férje hamarosan meghalt. Mikor kiskoru öccse, VIII. Károly trónrakerült, atyja végrendelete értelmében királynői cimmel, fivére helyett 1483-tól 1491-ig, a kiskoruság megszüntéig kormányzott. A másik Anna, aki II. Ferencnek, az utolsó bretagnei hercegnek volt a leánya, Nantesben született 1476-ban és XII. Lajos királynak volt a felesége. XIII. Lajos felesége volt a harmadik Anna. Ez mint III. Fülöp spanyol király leánya, 1601-ben született. Tizennégy éves korában, 1615-ben adták férjhez a nálánál mindössze öt nappal idősebb francia királyhoz. Nem a legboldogabb házasságban éltek és Anna sokat viszálykodott Richelieu biborossal, a mindenható miniszterrel. Zord természetü férje elvált tőle és csak évek után vette vissza. Mikor XIII. Lajos halálos ágyán feküdt, végrendeletet készitett, melyben ugy intézkedett, hogy fiának, XIV. Lajosnak kiskorusága idején az ország élén kormányzótanács álljon, melynek elnöke Mazarin biboros, a kiváló diplomata legyen.

A király halála után azonban Anna királynő magához ragadta a hatalmat, mellőzte a kormányzótanácsot,

de később megbékélt Mazarinnal, aki mint első miniszter kormányzott. A közvélemény Mazarint a királynő titkos férjének tartotta. Mazarin halála után 1661-ben a királynő lemondott a kormányzóságról és kolostorba vonult.

Habsburg Rudolfnak, az osztrák császári ház megalapitójának első felesége Anna volt, Burghard hohenbergi és heigerhochi gróf leánya. A krónikák csupán annyit jegyeznek fel róla, hogy meghalt 1281-ben. I. Albrechtnek, a későbbi német királynak volt az anyja. Az osztrák császári háznak nem volt Anna nevezetü nevezetesebb tagja a trónon, azonban számos főhercegnő viselte az évszázadok folyamán ezt a nevet. Ezek közül többen lettek külföldi uralkodók feleségei.

III. Ferdinánd német császár leánya, Anna, 1649-ben ment nőül IV. Fülöp spanyol királyhoz. A madridi udvarban kevélysége miatt nem kedveltek. Férje halála után 1665-től 1686-ig kiskoru fia, II. Károly helyett uralkodott.

Magyarország trónján négy király mellett ült Anna királyné.

A francia Chatillon Richárd antiochiai herceg leánya, Anna, III. Béla felesége volt. Kórházakat alapitott és az első közfürdőt létesitette Esztergomban. Meghalt 1178-ban. A francia udvarban nevelkedett kandalei Anna volt II. Ulászló neje, akit Bakócz Tamás biboros 1502. augusztus 10-én koronázott királynévá. II. Ulászló és kandalei Anna leánya, Anna, Ferdinánd osztrák főhercegnek, Miksa császár unokájának, a későbbi I. Ferdinánd magyar királynak lett a felesége, akit tizenöt gyermekkel ajándékozott meg és végül is gyermekágyban halt meg 1546-ban. Ferdinánd tiroli hercegnek 1585-ben Innsbruckban született leánya volt a magyar királynők közül a negyedik Anna. 1612-ben római császárnévá, 1616-ban magyar királynévá és 1618-ban cseh királynévá koronázták mint II. Mátyás feleségét.

Oroszország trónján is ült Anna keresztnevü cárnő.

Iván Alexejevics cárnak leánya volt. Moszkvában született 1693-ban és 1740-ig élt. Mikor II. Péter cár halálával a Romanov-ház férfiágon kihalt, a Dolgorukij és Galicin hercegek befolyása alatt álló titkos tanács Annát nyilvánitotta trónörökösnőnek, noha erre Nagy Péter leányának, Erzsébetnek, több joga volt. A főnemesek azonban remélték, hogy Anna uralkodása alatt megnövekszik hatalmuk. Várakozásukban csalódtak, mert amikor Anna trónralépett, első ukázában magát egyeduralkodónak jelentette ki. Nevében kegyence, Biron, kegyetlenül uralkodott.

Az arisztokraták vezérei vérpadra jutottak és a nemesek ezrei mentek számüzetésbe Szibériába.

Anna cárnő utódjául unokaöccsét, Ivánt, Anna Leopoldovna nagyhercegnő és Antal Ulrik braunschweigi herceg fiát nevezte ki, aki 1740-ben jutott trónra. Mint régens Anna Leopoldovna uralkodott kiskoru fia helyett. Uralkodása alatt azonban nagy volt az elégedetlenség, politikusok és katonatisztek összeesküvést szőttek és 1741 december 5-én megfosztották Ivánt a trónról és szülőivel együtt börtönbe vetették, a mellőzött Erzsébetet, Nagy Péter leányát pedig trónra ültették. Minthogy Erzsébet hivei még mindig féltek a kis Iván visszatérésétől, a szerencsétlen gyermeket meggyilkolták.

Angliának négy Anna királynéja volt.

Az első IV. Károly német—római császár leánya, Vencel cseh és német király leánya volt. Született 1366-ban és meghalt 1396-ban. E házasság folyományaképpen számos cseh pap és tanitó került Angliába és az angol nép akkor ismerkedett meg a nagyon meghat Husz János vallási tanaival. A sok feleségéről hires VIII. Henrik angol királynak két Anna nevü felesége is volt. Boleyn Anna, mint a király első feleségének, Katalinnak udvarhölgye került Franciaországból Angliába. A szép Anna megtetszett a királynak, aki elvált Katalintól és 1532-ben feleségül vette Boleyn Annát. Bárha Boleyn Anna leánygyermekkel, a későbbi Erzsébet királynéval ajándékozta meg férjét, boldogsága mégsem volt tartós. A csapodár király megunta Boleyn Annát és hogy tőle szabadulhasson, azzal vádolta, hogy saját fivérével, számos lorddal, sőt több inassal is elkövetett házasságtörést és 1536 május 18-án a Towerben lenyakaztatta. Másnap már feleségül vette Seymour Jankát, aki egy év mulva fiut szült és gyermekágyban meghalt, mielőtt a király megunhatta volna. VIII. Henrik 1540-ben ismét nősült és negyedik felesége megint Anna volt, Cleve herceg leánya. Mielőtt Annát személyesen megismerte volna, beleszeretett annak a hires Holbein által festett arcképébe. Ehhez járult még az, hogy Cromwell miniszter is tanácsolta a házasságot. A király azonban néhány napi házasélet után rájött, hogy fesesége a valóságban nem olyan szép, mint a képen és az asszonyt visszaküldte szüleihez, a házasságot tanácsoló Cromwellt pedig lefejeztette. Anna féltette az életét és azért külföldre menekült, ahol 1557-ben halt meg.

Henrik még kétszer nősült és hogy hatodik feleségét elvehesse, az ötödiket — Howard Katalint — lefejeztette.

Anna angol királynő II. Jakab király leánya volt és 1665-ben született. 1702-ben került a trónra. Férje, György dán herceg, nem kapta meg a királyi cimet és 1708-ban meghalt. Anna tanácsadója és kegyence Churchill John lord volt, akinek később a Marlborough herceg nevet és rangot adományozta. Anna királynő fivérét, akiről megtudta, hogy III. Jakab néven Skócia trónjára vágyik, kikergette az országból és esetleges visszatérésének esetére ötezer font vérdijat tüzött ki a fejére. Uralkodása alatt ment végbe Anglia és Skócia végleges egyesitése és a két egyesült királyság akkor vette fel a Nagybritannia nevet. Marlborough hercegre Anna királynő igen féltékeny volt és ez a féltékenység vezetett 1710-ben szakitásra. Scribe francia szinmüiró ekkor irta meg Egy pohár viz cimü vigjátékát, amelynek hősei Anna és Marlborough. A negyedik Anna angol királynő 1714-ben szállt sirba.

FÉLEGYHÁZI ANDRÁS.

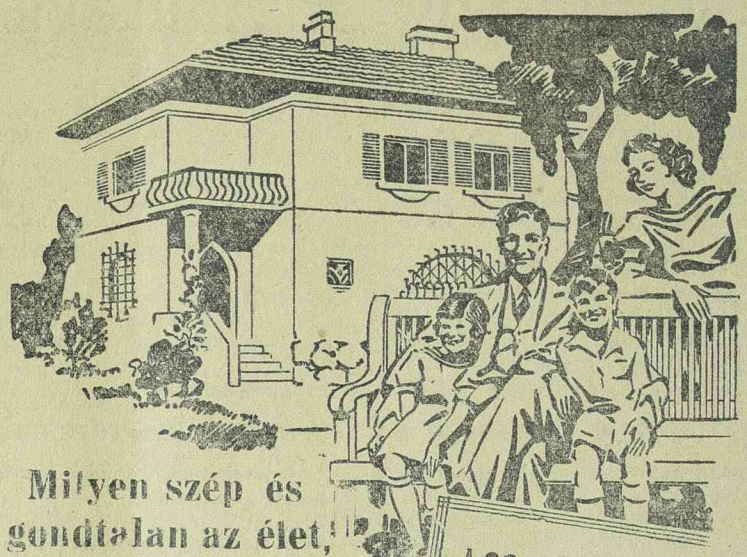

Milyen szép és gondtalan az élet,

ha a tiéidnek egy biztositott és boldog egzisztenciát nyujthatsz.

Igen ám, de mindezek a vágyak és óhajtások sokszor csak szép álmok maradtak.

És ki a hibás ebben? Csak te, mert állandóan kikerülöd a szerencsét.

Játszál kitartással az I. osztálytól kezdve az Osztálysorsjátékban és egy szép napon ugyanugy nyerhetsz milliókat, mint én.

A 26. Osztálysorsjáték „Keleti győzelem" terve 34.000 nyeremény biztosit 222.630.000 lei összértékben valamint 4 egyenként 1 milliós és egy 6 milliós (egészen vagy felosztva) prémiumot

A sorsjegyek megközelitően 50 százaléka nyer

Állami Osztálysorsjáték

Az I. osztály huzása 1941 november 29. és 30-án

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Orvostudomány „madártávlatból"

Hogyan hat a röpitő erő az emberre?

A laikus ember, ha orvostudományról van szó, ma is elsősorban a betegségekre gondol, pedig az orvostudomány már régen tul van azon a fejlődési fokon, amikor kizárólag csak betegekkel foglalkozott. Régebben valóban elsősorban csak az egészségügyi zavarok következményeinek orvoslását tekintette feladatának.

ma azonban a következmények helyett inkább az okokra és a megelőzésre forditja figyelmét.

Ezen az uton természetesen a normális testi állapot olyan változásaira is kiterjesztette érdeklődését a tudomány, amelyeknek semmi közük sincsen a betegséghez. A viz alatt uszó ember érzi például a ránehezedő viznyomást, fülei zugnak, a levegő hiánya meggyorsitja érverését, stb. Ez csupa olyan, nem normális, de mégsem betegségszerü tünet, mely számos sportorvost foglalkoztat. Hasonló a helyzet a levegőben való uszás, a repülés terén is. Az oxigénben szegény magasságokban, vagy a röpitő erő hatása alatt

a normális közérzés és testi állapot különböző változásokat szenved.

Ezeknek a változásoknak felderitésével és megszüntetésével vagy ellensulyozásával foglalkozik a légügyi orvostudomány.

Még a Hold sebessége sem ártana a szervezetnek

Az orvostudománynak ez a legujabb ága csak azért fiatalabb a repülésnél, mert a régebbi sebességi és magassági csucseredményeket tisztán technikai problémáknak tekintették. Akkoriban azt gondolták ugyan és a közvéleményben most is él ez a hit, hogy a szervezet bizonyos sebességeket már nem birna el — ezt hangoztatták egyébként az első vasut korában is —, a tapasztalás azonban czeket az aggodalmakat azóta már régen megcáfolta. A repülőgépek fejlődésük kezdete óta évenkint átlag huszonöt kilóméterrel növelték óránkinti átlagsebességüket és

ma már a hétszázötven kilóméteres sebesség nem tartozik a jövő álmai közé, káros hatásokat azonban nem tapasztaltak.

Sőt, ha a repülőtechnika, mondjuk a sztratoszférarepülés a repülőgépek sebességét a Hold sebességére emelné is — ez pedig köztudásulag négyszer haladja meg a leggyorsabb rekordrepülőgépek sebességét —, akkor sem kellene nehézségektől tartani. A testre ugyanis nem a sebesség, hanem a vele kapcsolatban fellépő röpitő erő van csak hatással. Zuhanórepülés vagy fordulás alkalmával a vér mint könnyen helyet változtató folyadék a röpitő erő irányában ömlik. Legtöbbször tehát az alsó testrészekbe áramlik és igy a fej vérellátásában zavarok állanak be. Mihelyt a röpitő erő megszünik, a normális véreloszlás is azonnal helyreáll.

A zuhanó bombázók titka

Bármennyire átmeneti is ez az állapot, a repüőre a legmesszebbmenő következményekkel járhat, ezért a repülésügyi kutatóintézetek természetesen a legnagyobb figyelmet szentelték ennek a kérdésnek. A német légügyi orvostudományi intézet nagy, öt méter átmérőju centrifugális gép segitségével kisérletileg is megvizsgálta a zuhanásnál, fordulásnál fellépő véreloszlási zavarokat és arra a megállapitásra jutott, hogy

káros következmények csak akkor lépnek fel, ha a röpitő erő hiánya párhuzamos a vér főközlekedési utjaival.

Ezzel az egyszerü, de mégis hatásos ellenrendszabály is magától adva volt: elegendő a pilótaülést automatikus buktatóberendezéssel ellátni, ugyhogy a repülő teste a zuhanás pillanatában a zuhanás irányára merőleges helyzetbe kerüljön és

a fej vérellátását már semmiféle veszedelem sem fenyegeti.

Valamivel bonyolultabbak a magassággal kapcsolatos problémák. A magassági rekord jelenleg körülbtlül 17 000 méternél jár. Ebben a magasságban és általában a 7000 méternél nagyobb magasságokban uralkodó életfeltételeket már csak a hőmérsékleti viszonyok miatt sem lehet normálisaknak tekinteni. A csontfagyasztó hideg ellen megfelelő ruházattal és a kabin fütésével még viszonylag csak könnyü védekezni, de

annál több nehézséget okoz a légnyomás csökkenése és az oxigénhiány.

A technika közreműködésével az orvostudomány azonban már ezeken a nehézségeken is győzedelmeskedett.

Ha a levegő túl ritka...

Közismert fizikai törvény, hogy a nyomás, ez esetben a légnyomás, csökkenésével a gázak kiterjeszkednek. A léggömb annál nagyobb lesz, minél magasabbra emelkedik, mivel a ránehezedő légoszlop, az atmoszféra sulyából mind többet veszit. 5500 méter magasságban a légnyomás felére, 10 000 méter magasságban pedig negyedére csökken. Ennek következtében a test, különösen a gyomor és belek gázai is terjeszkedni igyekszenek, ugyhogy

az orvostudomány a magassági repülők számára különleges étrendről volt kénytelen gondoskodni.

Érdekes, hogy nagy magasságban a beteg fogak is fájni kezdenek. A fogak anyagának romlása következtében jelentkező parányi mennyiségü gázok szintén engedelmeskednek a kiterjeszkedés törvényének és az idegekre nehézkedő nyomásukkal fájdalmat okoznak. A pilótaorvosok ennek megfelelően természetesen gondozottaik fogaira is nagy figyelmet forditanak.

...és ha az oxigén kevés

A légnyomáscsökkenésnél jobban ismeri a közvélemény az oxigénhiánnyal kapcsolatos nehézségeket. A levegő százalékos oxigéntartalma nem változik ugyan a magassággal, a légnyomás csökkenésének arányában azonban természetesen az oxigénnyomás is csökken, igy egy lélekzetvételre nagyobb magasságokban gyakorlatilag sokkal kevesebb oxigén esik.

Az oxigénhiánynak általános erőtlenség és a koncentrációs képesség megszünése a következménye.

Négyezer méter magasságban a pilóta gyorsabb lélekzéssel még kielégitheti az oxigénhiányt, nyolcezer méter magasan már annyira elveszti uralmát képességein, hogy például irása is olvashatatlan firkálássá változik. Ezen nehézségek ellen, mint közismert, az oxigénfejlesztő készülékkel lehet védekezni. Bizonyára sokakban felvetődött már a kérdés, vajjon miképen reagál a szervezet a tiszta oxigénre, hiszen a levegőnek csupán egy ötödrészét alkotja oxigén. A tiszta oxigén hatásának tanulmányozására a német légügyi orvosi intézet igazgatójának, Strughold professzornak munkatársai önként jelentkeztek kisérleti alanynak és két egész napot töltöttek majdnem egészen tiszta oxigénben, még pedig anélkül, hogy

némi fejfájáson és szédülésen kivül különösebb panaszra okuk lett volna.

A repülők számára, akik aránytalanul kevesebb időt töltenek a levegőben, a tiszta oxigén ártalmatlansága ezzel kétségtelenül bebizonyult.

Bármilyen nehézségeket vessen is fel tehát a repülés további fejlesztése, a fejlődés lehetőségeinek határait, mint eddig, ugy a jövőben is nem a szervezet korlátolt ellenállóereje, hanem csak a technikai nehézségek fogják megszabni. (MN)

MEGJELENT
a
Magyar Népnaptár
1942
Viszonteladók a Magyar Népközösség megyei szervezetei utján, vagy közvetlenül a timisoarai tagozat központi irodájában
TIMISOARA I.
Bulevardul Regina Maria 8 alatt rendelhetik meg.

TUDJA-E ON?

... hogy Németország a keleti harctéren négy hónap alatt foglyul ejtett háromésfél millió szovjet katonával szemben a világháboru négy éve alatt csupán megközelitőleg másfélmillió orosz foglyot ejtett? A világháboruban az összes német fogságba került ellenséges katonák száma kétésfél millióra rugott, a mostani háboruban pedig csupán eddig is meghaladja a hatésfél milliót, az azonnal hazaengedett holland, norvég és görög hadifoglyokat nem is számitva.

*

... hogy az acéltoll sokkal régibb, mint ahogy a közvélemény tartja? Nürnbergben már 1544-ben gyártottak vasból és rézből irótollat, Johannes Janssen aacheni polgár pedig 1748-ban már a világ minden részébe szállitott acéltollakat, darabját egy sillingért.

*

... hogy a legujabb kutatások szerint nemcsak a felnőttek átlagos testmagassága van növekedőben, hanem az utóbbi évek alatt az ujszülöttek is nagyobbak lettek? Az ujszülöttek nagysága 50 centiméterről 51.5 centiméterre, átlagos sulyuk pedig 3.200-ról 3.400 gramra növekedett.

*

... hogy az alkoholfogyasztás, mint egy amerikai tudós megállapitotta, a szemnek a sötétséghez való alkalmazkodó képességét növeli? A sötétben való látásnál az A-vitaminnak kiemelkedő szerepe van, az Amerikában korcsmai mulatozások alkalmával szokásos fejadag, átlagosan 600 köbcentiméter pálinka, pedig a vér A-vitamintartalmát 7%-kal emeli. A közmondás tehát, mely szerint a szerencse a részeg embert különös módon pártfogásába veszi, ilyenformán ugyszólván tudományos igazolást nyert. Annak azonban, aki bufelejtővel akarja a Holdvilágot pótolni, mindenesetre hosszabb borozásra kell felkészülnie, mivel az alkohol csak négy óra mulva kezd el hatni.

*

... hogy a mostanában annyira divatos gyümölcskurákat már a görögök és rómaiak is ismerték? Különösen a szőlőkurát már Hippokrates, Plinius és Galenus is nagyon ajánlotta.

*

... hogy a papagáj az egyetlen madár, mely nem csőrével nyul tápláléka után, hanem karmaival viszi eledelét csőréhez?

*

... hogy az északamerikai prérik vadon növő füvelnek gyökerei sokszor tiz méteres mélységet is elérnek?

Alkoholisták az állatok között

Minden állat, kivéve a ragadozókat, rászoktatható az alkoholra. Még a kigyó is szivesen hódol az alkoholmámornak s az ugynevezett kigyóbüvölők kigyói mind részegesek. Ceylon szigetén van egy növény, a toboa, melynek gyökerei édes, de alkoholtartalmu nedvet engednek. Ezt a folyadékot használják fel kigyófogásra. Az alkoholt kedvelő kigyók, valósággal megrohanják a toboagyökér nedvét és mikor alaposan berugnak, könnyüszerrel zsákokba szedik őket. A háziállatok közül a sertést lehet legkönnyebben az italra szoktatni. Bármilyen erős pálinkát kever az ember a sertés ételébe, megissza s azután, hamarosan észrevenni minden mozdulatán a részegséget. Kedélyesen röfög, össze-vissza tántorogva lépked, azután megáll, morfondirozik, mint a részeg ember s hogy utána, minden átmenet nélkül, ugrándozni kezdjen. A kutya is könnyen rászoktatható az italra, különösen a likőrre vagy édes pálinkára. A ló megissza a sört is, a tehén különösen rajong a mustért, de a kutya csak a pálinkát szokja meg, a bort, sört nem issza. Ahhoz viszont, hogy a pálinkára rászokjon elegendő, ha egy ideig naponta csak az orrát mártják a likőrbe. Ezt lenyalja s egy hét sem telik el, már követeli a pálinkát. Hires volt ezen a téren egy Rabille nevü párisi koldus kutyája, aki gazdáját egy kis kocsiban huzta. Ha elfáradt a kocsihuzásban, egyszerüen megállt, szembefordult az öreg koldussal, az arcába ugatott, ami azt jelentette, hogy a „torka kiszáradt". A kocsiban volt egy kis pléhcsésze, a koldus megtöltötte pálinkával, a kutya kiitta s huzta tovább a kocsit végig Páris utcáin, mig ujra meg nem szomjazott. Az egér is szereti az itókát. Bárki kipróbálhatja, ahol sok egér van. Alacsony pléhedényekbe önt az ember pálinkát s belekever porcukrot. Az igy elkészitett edényt odateszi, ahol az egerek járnak. Egy óra mulva fültanuja lehet, hogy az egértársaság milyen mulatást rendez. Cincognak, játszanak, valósággal dorbézolnak. Mikor elfogyott az ital, dülöngélve hazavándorolnak. A patkányok, különösen a tengeri patkányok, valóságos rajongói az alkoholnak. Miattuk nem lehet például fahordókban alkoholt szállitani a hajókon. Ha megérzik, hogy a hordóban pálinka van, kirágják és halálra isszák magukat. Tengerészek megfigyelése szerint, a berugott patkányok legtöbbje, bedobja magát a tengerbe és ott elpusztul. Lényegében tehát a legtöbb állatot rá lehet szoktatni az alkoholra.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Az önfeláldozó és bátor nők

Bátor és önfeláldozó nőkről gyakran lehet megható eseteket hallani és sürün előfordult, hogy valahol a világ közeli, vagy távoli részén a nők nagyszerü, megható és megrázó példáit adták bátorságuknak.

*

Néhány évvel ezelőtt történt Hamburgban, hogy az egyik külvárosi házban tüz támadt és mire a tüzoltók a helyszinre érkeztek, már lángokban állott az egész épület. Az egész ház égett, a tetőt lángnyelvek nyaldosták, az ablakokon lángoszlopok lövelték ki és a kapun sürü, fekete füst ömlött ki. A lakók még idejében kimenekültek az égő házból és ezért a tüzoltók csak arra törekedtek, hogy a tüzet lokalizálják és megmentsék a szomszéd épületeket. És amikor javában dühöngött a tüzvész, az utcán álló tömegben elsikoltotta magát egy kétségbeesett anya:

— Iaj, két gyermekem!... Bent vannak!...

A szegény munkásasszony éppen akkor érkezett az utcába és feléjultan hörögte, hogy mielőtt munkába ment volna, két kis gyermekét az első emeleti lakásban hagyta.

Az utcán álló emberek borzadva meredtek az égő házra, a tüzoltók kijelentették, hogy az égő házba már senki sem mehet be, mert egyrészt minden lángokban áll, másrészt a lépcsőház minden pillanatban leszakadhat.

A hörgő, nyöszörgő, ájuldozó anya mellett egy tizenhét éves lány: Anna Schmiedt állott. A lány is az égő házra meredt, amelyben két gyermek várja a tüzhalált... Gondolkozás nélkül áttört a rendőrkordonon, a kapu felé futott és mielőtt még megakadályozhatták volna, eltünt a füstben...

Lélegzetállító pillanatok következtek. Az emberek azt hitték, hogy a lány megőrült, de nem! Négy perc mulva kitámolygott a kapun, maga után huzta a két eszméletlen gyermeket... Ruhája lángokban állott, sulyos égési sebeket szenvedett és egy perc mulva elvesztette eszméletét. Amikor a mentőkocsiban magához tért, fel akart ugrani, vissza akart menni az égő házba, mert azt mondta, hogy az egyik bezárt ajtó mögött kutya ugatott... Az állatot is meg kell menteni...

*

A Fokváros közelében elsülyedt egy kirándulóhajó, amelyen százhusz ember volt. Az emberek nagyrésze a mentőcsónakokra került, de sokan mentőövvel ugrottak a hullámokba. Gloria Penton tanitónő is ott volt a fuldoklók között és görcsösen kapaszkodott a mentőövbe. A hullámok az egyik zsufolt mentőcsónak közelébe sodorták és akkor észrevette, hogy a csónakból a vizbe fordul egy anya, aki keblére öleli kis gyermekét. Segélykiáltásaival senki sem törődött, mert a csónakban ülő emberek minden pillanatban várták, hogy a zsufolt csónak felforduljon...

Az anya már-már elmerült a habokban, amikor a tanitónő hozzáuszott, átadta neki a mentőövet, ő pedig néhány percig még küzdött a hullámokkal, azután csendesen, jajszó nélkül elmerült...

*

Boston közelében a vihar rombadöntött egy fából készült lakóházat, amelyben a katasztrófa pillanatában egy Birchin nevü asszony tartózkodott két gyermekével. A környék lakossága azonnal megkezdte a romok eltakaritását, de csak másfél óra mulva jutottak a szerencsétlenekhez. Az asszony akkor már halott volt, de a két gyermek még megmentették.

Megállapitották, hogy a katasztrófa pillanatában Birchin asszony magához ölelte két gyermekét és testével fentartotta a lehulló gerendákat. A térdét és fejét a padlóhak feszitette és teste alatt, mint egy sátorban találták meg a két kis gyermeket. Az anya ösztönösen cselekedett, meg akarta menteni gyermekeit és feláldozta magát értük...

*

Mexikói banditák elrabolták egy tizennégy éves fiut, akiért váltságdijat akartak kizsarolni a kétségbeesett szülőktől. Az apa nem tudta összeszedni a követelt összeget, ezért a banditák megüzenték, neki, hogy a kisfiut ki fogják végezni. Egy Villas nevü dajka elindult, hogy a gyermeket kiszabaditsa. Nyolc órán át gyalogolt a hegyek között, amig a rablók rejtekhelyére bukkant. A rablók mind részegek voltak és ezért a bátor öregasszony észrevétlenül közelithette meg azt a kunyhót, amelyben a halálra itélt gyermeket fogvatartották. Feltörte az ajtót, levágta a fiuról a kötelékeket és gyorsan elmagyarázta neki, hogy merre meneküljön... Nem ment a gyermekkel, mert tudta, hogy ha rablók észreveszik a szökést, üldözésre indulnak és ebben az esetben gyorsan utólérnék őket. Ő ottmaradt, hogy a rablókat félrevezesse.

Hajnalban a kijózanodott rablók őrjöngve állapitották meg, hogy a gyermek eltünt és helyette öregasszony van a kunyhóban.

— Hol a fiu? — kérdezték magukonkivül.

— Elment! — felete nyugodtan az asszony. — Nem mondom, hogy merre..

— Majd megmondod! — orditották a rablók és kinozni kezdték a nőt. Félóra mulva az öreg dajka látszólag megtört és akkor elmondta, hogy a gyermek merre menekült. Pedig akkor sem mondta meg az igazat és csak azért kinoztatta magát, hogy azzal is időt nyerjen. A rablók éppen ellenkező irányban kezdték kutatni a fiut, de utjukra magukkal vitték az asszonyt is. Csak hat óra mulva jöttek rá arra, hogy az asszony becsapta őket. Akkor dühükben agyonverték...

A fiu megmenekült és a rablókat később elfogták. Babonás félelemmel beszéltek az önfeláldozó dajkáról...

*

Számtalanszor megtörténik, hogy anyák, feleségek és lányok önfeláldozóan ápolják beteg hozzátartozóikat. Heteken, hónapokon át virrasztanak a betegágy mellett, nem törődnek önmagukkal, alig egy-két órát alszanak, nem táplálkoznak és szinte önkivületben lesik a beteg minden mozdulatát.

Marie Brandes fiatal lánynak megbetegedett az édesanyja. Hónapokon át tartózkodott a betegszobában. Ezalatt egyetlen egyszer nem vetkőzött le és naponként legfeljebb két-három órát aludt, de azt is ugy, hogy minden öt percben kinyitotta a szemét. Amikor végül az anya felgyógyult, Marie Brandesről megállapitották az orvosok, hogy nem tud aludni... Ha ágyba feküdt, negyed vagy félóra mulva felébredt és — mint a lunatikus — kiszállt az ágyból, anyja ágyához lépett és megigazitotta a takarót... Aztán visszafeküdt az ágyba, de tizhusz perc mulva ujra felébredt...

Az orvosok mindent elkövettek, hogy a különös beteget meggyógyitsák, de a gyógyulás csak nagysokára következett be.

*

Svájc egyik kis falujában történt, hogy Franz Holden gazda a hegyek közé ment és útközben hóvihar lepte meg. Az egyik lejtőn elesett, lábát törte és eltemette a hó. Felesége nagyon aggódott, amikor látta, hogy vihar van kitörőben és ezért arra kérte néhány szomszédját, menjenek Holden után, mert attól tart, baja történik. A szomszédok azt mondták, hogy a hóviharban istenkisértés lenne a hegyek közé menni és amikor az asszony látta, hogy senkisem vállalkozik a veszedelmes utra, egyedül indult el.

Órákon át bolyongott a viharban és folyton férje nevét kiáltotta. Sokszor érezte, hogy ereje elhagyja, de mindig összeszedte magát és folytatta a kutatást. Négy óra mulva talált férjére és akkor a hátára vette a nehéz férfit és hazafelé indult vele. Órákon át cipelte terhét és útközben alig-alig pihent.

Amikor falubeliek észrevették, hogy az asszony eltünt, expediciót szerveztek és a házaspár keresésére indultak. Akkor pillantották meg a férjét cipelő asszonyt, amikor az már alig vánszorgott és félőrült volt a fáradtságtól és a félelemtől. Azt mondják, hogy egyetlen férfi sem lett volna képes olyan erőkifejtésre, mint az önfeláldozó feleség, aki a szörnyü kaland után hónapokig nyomta az ágyat...

*

Simlában egy szegény hindu asszony egy éjszaka arra ébredt, hogy a nyitott ajtón át valaki bejött a kunyhóba. Gyorsan leszállt az ágyról és első pillanatban ösztönszerüen gyermeke bölcsője felé tekintett. Megfagyott ereiben a vér, amikor a beszürődő holdfényben észrevette, hogy a bölcső előtt hatalmas tigris áll. Tudta, hogy az a tigris jött a kunyhóba, amely hónapokon át rettegésben tartotta a környéket, sok embert ragadott el és a legbátrabb és legügyesebb vadászok is hiába lesték.

A hindu anya nem törődött a veszéllyel és minden gondolata az volt, hogy gyermekét megmentse. Gondolkozás nélkül felkapott egy zsámolyt és a tigrisnek ugrott. A zsámollyal többször fejbesujtotta a veszedemes vadállatot. A tigrist annyira meglepte a váratlan támadás, hogy megfordult és egy pillanat alatt elmenekült. Az a legcsodálatosabb, hogy még a környékről is elpusztult és többet nem hallottak róla.

A KREML TITKAI

Mit rejtegetnek Rettenetes Iván földalatti kincseskamrái?

Az MN. sajtószolgálat számára irta: Andreevszki Sándor dr.

Évszázadok óta makacsul tartja magát Moszkvában az a hit, hogy a Kreml alatt földalatti város terül el. Rettenetes Iván volt az, aki a gazdaságáról hires novgorodi szabad államot elfoglalta és a néphit szerint a Novgorodban összegyüjtött kincseket, töméntelen mennyiségü aranyat, drágakövet, ezenkivül pedig még Rettenetes Iván felbecsülhetetlen értékü könyvtárát és képgyüjteményét rejtik magukban a Kreml titkos kazamatái.

A kincsek a hagyomány szerint a XV. század óta érintetlenül hevernek rejtekhelyükön és állitólag csak Nagy Péternek sikerült a Kreml titkaiba betekintést nyerni.

Az orosz történetirók egy része kétségbevonja a hagyomány szavahihetőségét, ám sohasem hiányoztak komoly történettudósok sem, akik nagyon is érdemesnek tartották a kutatásokat.

A Kreml alatti titokzatos város utáni kutatások szoros kapcsolatban vannak a cári székhely történetével. Az évszázadok folyamán számos kutató próbált meg a titok nyitjára jönni. A moszkvai Vörös-tér — a Kreml közepén — folytatott épitkezési munkálatok során az ugynevezett Szenátor-kapu közelében egy alkalommal alagutra bukkantak és ez a meglepő felfedezés természetesen uj tápot adott a kutatásoknak. A Vörös-tér elnevezésének egyébként semmi köze sincsen a mai Szovjetunió uraihoz, hanem onnan ered, hogy egy lázadás alkalmával Nagy Péter itt ütötte le sajátkezüleg néhány lázadó fejét.

A hagyományok szerint III. Iván cár, Rettenetes Iván nagyatyja kincsei elrejtésére földalatti kazamatát épittetett.

III. Ivánnak minden oka megvolt, hogy az akkori nyugtalan időkben ily módon próbáljon kincsei biztonságáról gondoskodni. Az uj moszkvai birodalmat ugyanis a még mindig szabadon garázdálkodó tatár hordák létében fenyegették. Állitólag III. Iván utódai is szükségesnek tartották, hogy kincseikről különleges intézkedésekkel gondoskodjanak és III. Iván földalatti kazamatáihoz uj kincseskamrákat épitettek. Azon, hogy a bejáratok titkaira, ha csakugyan vannak ilyen földalatti kamrák, nem sikerült rájönni, nem kell csodálkozni.

A TITKOK TORNYA

A Kreml első tornya, a „Tainik" (titok) minden valószinüség szerint ilyen berendezéseknek köszönheti nevét. Egy 1700-ból való krónika szerint a Tainik-toronyban számos titkos járat és földalatti kamra van, melyek közül egy falban végződő hosszu folyosót sikerült is megtalálni.

A folyosó falából több nehéz vasajtó nyilott, felnyitásuk azonban nem sikerült.

Sabelin orosz történetiró elbeszéli, hogy 1724 decemberében a Kremlben levő Szent-János templom harangozója, Osszipov az illetékeseknek egy kincsekkel teli földalatti kamráról tett jelentést és kutatásokra kért engedélyt. Arra a kérdésre, hogy honnan szerzett tudomást a kamráról, harangzó Zsófia hercegnő, Nagy Péter testvérének szolgájára hivatkozott. Makarov, a szolga állitólag maga is segédkezett a kincses ládák elhelyezésében és szerinte Nagy Péter cár kincstárosával, Prokorovszki herceggel többször tett látogatást a titkos kamrában. Osszipov elbeszélése oly hihetőnek hangzott, hogy csakugyan megkapta az engedélyt a kutatásokra, sőt egy káplár vezetésével tiz katonát is rendelkezésére bocsatottak.

A harangzó a Kreml összes ismert földalatti járatait átkutatta, azonban nem sikerült eredményt elérnie.

Osszipov erre ásatásokra kért engedélyt, de az épitészeti szakértők véleménye szerint az ásatások veszélyeztették volna a Kreml tornyait és igy a további kisérletekről kénytelen volt lemondani. Az orosz kormányok azóta nem engedélyeztek többé kutatásokat a Kremlben.

NAPOLEON A KREML LABIRINTUSÁBAN

Ha Leyraud francia festő tudósitásának hihetünk, Napoleon rövid moszkvai tartózkodása alatt nemcsak maga is bejárta a Kreml földalatti folyosóit, hanem a földalatti kincsekről szóló mendemondák hatására erendelte a majdnem száz évvel azelőtt abbahagyott ásatások folytatását is. Egy rejtekhelyen a kutató francia katonák találtak is több rejtélyes ládát, Leyraud jelentése szerint azonban

a ládák érintésre különös hangokat adtak,

mire a katonák jobbnak látták elmenekülni.. A ládákban hihetőleg önmüködő orgonák voltak csomagolva.

TACITUS, LIVIUS TELJES MÜVEI?

A Kreml elrejtett kamráinak titkai azonban mégis nem a kincsre szomjas lelkeket, hanem a tudósok képzeletét foglalkoztatták legtöbbet. Rettenetes Iván könyvtárának sorsa a tudósvilágban már évszázados viták tárgya. A cár a hires könyvtárat apjától, Vasszili cártól örökölte, ő pedig a konstantinápolyi patriarkától kapta örökségül. 1565-ben Rettenetes Iván könyvtárának rendezésére Johann Wettermannt, egy rigai német papot hivott meg. Egy régi krónika tanubizonysága szerint Wettermann kijelentette, hogy mindenét szivesen feláldozná, ha a könyvtárat egy német egyetem birtokába juttathatná. Ha Wettermannak hinni lehet,

a felbecsülhetetlen értékü könyvtár többek között Cicero, Tacitus és Livius müveinek első másolatát is tartalmazza.

Egyes történettudósok véleménye szerint az 1571 évi nagy moszkvai tüzvész alkalmával a könyvtár megsemmisült, mások azonban kitartanak a hagyomány mellett, hogy a könyvtár egy földalatti rejtekhelyen átvészelte a nagy tüzet és még most is ott várja, mikor tárhatja fel titkait.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Timişoara, I. Bratianu-tér 3.
Telefon: 28—10.
Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8 Telefon 17—11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Belföldön házhoz való kézbesitéssel együtt havonta 80.— lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre 900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyedévre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre 48.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyárakhoz, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési dij kétszerese.

Utazás a Holdba

Gapalo híres argentinai tudós, a rakétahajó egyik legnagyobb szakértoje, legujabb találmánya kapcsán nyilatkozott a bolygók közötti repülés lehetőségeiről. Gapalo többek között ezeket mondotta: Hogy van-e a Marson vagy a Holdon élet, ezt a tételt sem nem igazolhatom, sem el nem vethetem. Nincsen semmi okunk feltételezni, hogy ezeken az égitesteken ne volna élet. Meglehet, hogy a Holdlakók csak infravörös sugarak behatása alatt képesek látni, talán nincs is szemük, talán fülük sincsen, de lehet az is, hogy egészen más s a miénkhez egyáltalában nem hasonló szerveik vannak. Meglehet azt is állapitani, hogy mi emberek itt a Földön sem vagyunk még a fejlődés végén és minden jel arra utal, hogy a ma embere néhány száz év mulva talán egészen más lesz és hogy az emberi test változásaira a technika is hatást gyakorol. Meg kell állapitani, — mondta tovább Gapalo, — hogy a raketahajók technikai előfeltételei már adva vannak. Van már olyan rakéta-modellünk, amely képes volna a Holddal összeköttetést teremteni. Az eddigi raketahajók csak néhány kilométert tudtak megtenni, mert kis modellekről volt szó, amelyek nem voltak képesek annyi hajtóanyagot magukkal vinni, amennyi a Holdban való kikötés céljára szükséges. Egy olyan raketahajónak, amelynek tényleg az volna a hivatása, hogy a Holdban kikössön, olyan óriási kiterjedésünek kellene lennie és annyi lőporral, hydrogénnel és benzinnel kellene rendelkeznie, amennyi erre a rendkivül hosszu távolságra szükséges. Ennek az anyagnak a mennyisége számitásaink szerint már pontosan ismeretes. Légcsavar működésére természetesen a légüres térben gondolni sem lehet. A hajtóerőnek elegendőnek kell lennie, hogy a raketát az ut kétharmadán átsegitse, onnan a szabadesés ereje viszi aztán tovább a hajót. A modell elkészitése azonban olyan óriási összegeket emésztene fel, hogy arra mód jelenleg nem adódik. Ez az egyedüli akadálya annak, hogy eddig még nem volt végrehajtható minden idők legmerészebb vállalkozása. Amint az anyagi feltételek megleszek, már utnak is indulhat a huszadik század hatalmas Ikarusza és ezzel a Holdba való repülés problémája megoldást nyer.

— **Őfelsége I. Mihai király és Elena anyakirályné látogatása „A román katona élelmezése és felszerelése" kiállitáson.** Bucureştiből jelenti a Rador: Őfelsége I. Mihai király és Elena anyakirályné pénteken délelőtt megtekintették „A román katona élelmezése és felszerelése" kiállitást. Az uralkodó és Elena anyakirályné nagy érdeklődéssel tekintették meg az egyes kiállitott tárgyakat, amelyekre nézve Pantazi tábornok, nemzetvédelmi államtitkár adott felvilágositást. Délben tizenkét órakor Őfelsége I. Mihai király és Elena anyakirályné elhagyták a kiállitás épületét.

— **Az 50. számu bucurestii elemiiskola kantinjának ünnepélyes megnyitása.** Bucureştiből jelenti a Rador: Őfelsége Elena anyakirályné, Antonescu tábornagy felesége és Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök jelenlétében ünnepélyes keretek között nyitották meg a bucurestii 50. számu elemi fiuiskola kantinját.

— **A bolgár kereskedelmi miniszter Németországban.** Berlinből jelenti a Rador: Zagaroff bolgár kereskedelmi miniszter Funk dr. birodalmi gazdasági miniszter meghivására rövidesen ellátogat Németországba.

— **A kötelező közmunka vezérfelügyelőségének megszervezése.** Bucureştiből jelenti a Rador: A hivatalos lapban megjelent a kötelező közmunkatáborok vezérfelügyelőségének felállitásáról intézkedő rendelettorvény. A munka- és nemzetvédelmi miniszterium által előterjesztett rendelettörvény kimondja, hogy a zsidó munkatáborokat katonai parancsnokság alá helyezik és a táborok tagjaira a katonai fegyelmi szabályzatok érvényesek.

— **NÉPKONYHÁK A SZEGÉNYSORSU LAKOSSÁG SZÁMÁRA. Bucureştiből jelenti a Rador: A szegények segélyezése érdekében a belügyminiszterium intézkedéseket tett a népkonyhák felállitására. Ezeken a népkonyhákon a szegényebbek csekély dijért kapnak ebédet, mig azok, akik ezt a csekély összeget sem tudják megfizetni, teljesen dijtalanul ebédelhetnek. Ilyen népkonyhákat felállitottak már Aradon, Braşovban, Constantan és Ploeştiben. Bucureştiben, Timişoaran és Sibiuban a népkonyhák december elsején nyilnak meg.**

— **Két angol repülőgép összeütközött.** Bucureştiből jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy az Associated Press értesülése szerint a kaliforniai Palm Springsben az Egyesült Államok egyik katonai repülőgépe lezuhant és a pilóta szénné égett. Montgomerynél két iskola-repülőgép a levegőben összeütközött és a két angol pilótanövendék életét vesztette.

— **Világhirü német zeneszerző születésnapja.** Paul Lincke, a népszerü berlini zeneszerző, akinek dalai, operettbetétei keringői és modern táncszerzeményei az egész világon elterjedtek, a napokban ünnepli születésének 75 éves évfordulóját. Mint a nagyvárosi merészség, könnyedség és bizonyos szeretetreméltó hetykeség zenei képviselője Paul Lincke a berlini közönség bálványa lett. Ő alapitotta meg a tipikus berlini operettet. Müvészileg talán nem is a legnagyobb igényü, de nagy tömegekhez szóló, tehát legalább is ebből a szempontból értékes munkássága Berlin és a Birodalom határain kivül is méltánylásra talált.

— **Házakat döntött romba a földrengés.** Losangelestől mintegy harminc kilométernyire délre heves földrengés volt. A földrengésnek emberélet nem esett áldozatul, de az anyagi károk igen jelentősek. Hetvenhárom épület összeomlott és számos benzintartály, amelyben 208.175 liter benzin volt, sulyosan megrongálódott.

Szőrmék, bundák,
szőrmemunkák készitését a legujabb modellek szerint olcsón
JUGA szőrös készitő, Arad, Str. Metianu 11.
Bőrkabátok estését garancia mellett vá lalom

— **A tuberkulózis-bacillus nagysága.** A tuberkulózis-bacillus aránylag a bacillusok óriásának számit, azonban még igy is 400 bacillusnak kell egysorba állania, hogy hosszuságuk egy millimétert tegyen ki.

— **Elfogott gépocsifosztogatók.** Bucurestiből jelenti a Rador: A fővárosi rendőrség veszedelmes autótolvajokat fogott el. A banda tagjai Dumitrescu Ion, Blajoi Eftici, Lucuta Gheorghe és Preda Victor, akik a tulajdonosok által néhány percre az utcán hagyott gépkocsikat fosztogatták. A tolvajokat az orgazdákkal együtt átadták az ügyészségnek.

— **A dohányos ember mája.** Az orvosi kutatások ugy találták, hogy nemcsak a szenvedélyes alkoholisták hajlamosak egy bizonyosfajta májbajra, hanem ezt a betegséget igen gyakran megkaphatják az erős dohányosok is.

— **Legideálisabb hashajtó, vértisztitó, epehajtó a Dr. Földes féle Solvo-pilula.** Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfuvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyujt. Egy doboz ára 30 lei. Minden városi és vidéki gyógyszertárban és drogériában kapható.

— **Litvinov és Steinhardt sorsáról semmi biztos értesülés még nem érkezett.** Newyorkból jelenti a Német Távirati Iroda: Azzal a brit hivatalos közleménynyel kapcsolatosan, mely szerint Litvinov, a Szovjetunió uj washingtoni követe és Steinhardt, az Egyesült Államok nagykövete a szoviet kormány mellett, repülőgépen a Kaspi-tenger partján levő Pahlevibe érkezett volna, megállapitották, hogy semmiféle ily értelmü értesités eddig még nem érkezett. (Rador)

— **A telefonáló kutya.** Vakvezető kutyákat régóta ismerünk a mindennapi életben. De miért ne lehetne kutyákat nagyothallók kisegitésére is alkalmazni? Ezzel a problémával egy berlini tenyésztő már hosszabb idő óta foglalkozott és sikerült neki egy kutyát ugy idomitani, hogy az valahányszor az ajtón csengettek, nagyothalló gazdájához ment, óvatosan megfogta a ruháját és vezeti kezdte az ajtó felé. Igy adta tudtára, hogy valaki csenget az ajtón. Ha a telefon csengetett, leemelte a kagylót, aztán figyemeztette a gazdáját. Ha a gazdája nem tartózkodott odahaza, akkor pár percig beleugatott a készülékbe, majd a kagylót viszszatette a horogra. Mikor az ura hazajött, akkor odaült a telefon elé és szolgált, igy akarta közölni, hogy gazdáját távollétében valaki telefonon kereste.

Autószerencsétlenség és alkohol

Az alkohol tudvalevőleg megoldja a nyelvet és nyelvünk gátlástalanabbul mozog. Sajnos azonban nincsen ez igy végtagjaink mozgásaival. Az alkohol ugyanis meglassitja az ember reakcióit a kulvilággal szemben. Mindez nem jelent annyit, hogy a közönséges ember ezzel érezhető kárt szenvedne. Másképpen áll azonban a dolog az autóvezetőnél, aki 50 kilométeres sebességgel halad. A külvilág ingereire egytized másodperccel később reagál annak az autóvezetőnek teste, aki alkoholt fogyasztott. Ez az egytized másodperc pedig annyit jelent, hogy 14 méterrel később tud lefékezni, mint az az ember, aki nem élvezett alkoholt. 14 méteren pedig az autóvezetésnél igen gyakran emberélet multik. Egy amerikai vizsgálat szerint az autókatasztrófák óriási többségének esetében a sofőr csekély alkoholt fogyasztott.

— **Módositották a gyógyszerészet gyakorlásáról szóló törvényt.** Bucureştiből jelenti a Rador: A hivatalos lap 271. száma rendelettörvényt közöl, amely a gyógyszerészet gyakorlásáról szóló törvény egyes intézkedéseit módositja.

— **A szines film tökéletesitése.** A szines filmnek a filmjátszás terén való gyakorlati alkalmazása már régóta foglalkoztatta a német szakköröket. A csendben, de nagy erőfeszitéssel folyó munka most teljes eredménnyel járt. Az Agfának a szines film terén is sikerült a fekete-fehér filmezésben már régóta megoldott negativ-pozitiv eljárást kidolgoznia, ugy, hogy a jövőben a szines filmekről is tetszés szerinti mennyiségben lehet másolatokat készitení. Az uj eljárás alapján elkészült első szines játékfilmet Berlin egyik nagy bemutató-filmszinházában már a közönség itélete elé is bocsátották.

— **Nagy tüz Bucurestiben.** Bucureştiből jelenti a Rador: A főváros Colentina nevü negyedében az elmult éjjel nagy tüz pusztitott, amely több házat és egy fürészárugyárat elhamvasztott. Reggel hét óráig a nagy szél és hideg miatt a tüzet még nem tudták eloltani.

— **A fényképmásolatok konzerválása.** Ki nem látott már régi fényképet? Rendszerint egészen megsárgult, vagy tele van foltokkal, ugy, hogy nem igen lehet már rajta kivenni, hogy mit ábrázolt hajdan. És a fényképek e sárgulásának oka egyáltalán nem az idő vasfoga, hanem egészen más. A fixirnatron maradványa okozza a régi fénykép elsárgulását. Hiába teszik akár 25 percre is a fixirozott képet folyóvizbe, ez nem viszi le teljesen a fixirnátron maradványait. Ezért, ha fényképeket meg akarják óvni az elsárgulástól, fixirozás után tegyék azokat egy perere higitott szódafürdőbe és csak aztán mossák le.

— **London volt szövetségesei Amerikában.** Liszszabonból jelenti a Stefani-iroda: A Londonnal szövetkezett volt kormányok vezetőinek kivándorlása az Egyesült Államokba egyre nagyobb méreteket ölt. Péntekre jelezték György volt görög király Amerikába érkezését, akit a hónap folyamán Roosevelt is fogad. (Rador).

— **Európai iroszövetség.** A német költőknek és iróknak a német könyvhét keretében Weimarban megtartott hagyományos találkozóján, amelyen ez alkalommal először külföldi irók is résztvettek, európai iroszövetség alakult. Az alakuló közgyülésen mondott beszédében Göbbels miniszter megállapitotta, hogy Németországban a mult év folyamán 250 millió könyv került a közönség elé. A katonaság könyvellátási akciója során a hadsereg 60.000 kölcsönkönyvtára számára 7000 munkatárs 6.7 millió könyvet gyüjtött.

ÓRÁK ÉKSZEREK legolcsóbbak
REITER JÁNOS órásüzletében
Timisoara IV., Str. Vacarescu 29 (Baromfi-piac)
Javitások éves jótállás mellett. Pontos kiszolgálás.

— **Hetven éves házasságszédelgő.** Öreg ember nem vén ember, szól a régi közmondás, amelyet igazol William Rean amerikai kereskedő esete. Rean hetvenéves korában is kitünő eredménnyel működött a házasságszédelgés terén. Pörének főtárgyalásán kiderült, hogy nem kevesebb, mint hatvan házasságszédelgést követett el és még azt sem lehet állitani, hogy ebben öregedett meg, mert 60 éves korában kezdte a szédelgést. Volt hét, amikor négy feleséget szerzett különböző városokban. A daliás termetü öregur szégyenkezés nélkül állott a biróság elé és jót nevetett, amikor a tanukként kihallgatott károsultak kijelentették, hogy „még ezekután" is hajlandók hozzámenni feleségül. Az öreg házasságszédelgőt hat havi börtönre itélték.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— **„Nemzetek hangversenye" Bécsben.** A téli segélymozgalom javára Bécsben ünnepélyes keretek között nagyszabásu hangversenyt rendeztek. A „nemzetek hangversenyén" Romániát Dinu Badescu, a bucurestii opera tagja képviselte, aki nagy sikerrel nemzeti dalokat adott elő.

— **Orvosi hir.** Radu Ioan dr. főorvos, fül-, orr- és gégespecialista, rendeléseit ujból megkezdte Aradon, Str. Tudor Vladimirescu 3. sz. alatt Telefon: 20-67.

— **Killinger báró német követ látogatása.** Bucurestiből jelenti a Rador: Killinger Manfréd báró, bucurestii német követ november 13-án látogatást tett a német munkaszolgálat kiképző csoportjánál, amely egy hónap előtt érkezett Breazaba. Ünnepélyes fogadtatás után résztvett a román ifjuság munkaszolgálatának megszervezésére vonatkozó előadásokon.

— **Orvosi hir.** Petrişor Viorel dr. belgyógyász szakorvos naponta d. e. 8—10.30 és d. u. 3—5 óra között ismét rendel. Arad, Bulv. Carol 14. (Szemben a Munkakamarával.) Telefon: 23-85.

— **Kétszázezer leies lopás Aradon.** Diaconescu Ioan aradi mérnök jelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek a mult éjszaka behatoltak Mihai Veliciu-utca 5. szám alatt levő lakásába, ahonnan mintegy 200.000 lei értékü ruhanemüt és különböző holmit loptak. A kellemetlen éjszakai látogatók az ajtó zárját felfeszitve hatoltak be a lakásba. A tettesek kézrekeritésére a rendőrség megindította a nyomozást.

Legideálisabb arcszépitő, finomitó a FÖLDES-féle GENIUS arccrém. esteli és nappali használatra Egy tégely ára 60 lei, GENIUS-puder egy doboz ára 60 lei, GENIUS-szappan 60 lei. FÖLDES-GYÓGYSZERTÁR, ARAD.

— **Ügyvédi hir.** Ponta Áron dr. ügyvéd ujból megkezdte müködését rovinei ügyvédi irodájában (a kórház mellett.)

— **Adomány.** Dr. Szelle Károlyné Aradról lapunk utján 1000 leit adományozott a timisoarai dr. Kakuk csecsemőotthonnak.

— **Pénzügyminiszteri intézkedés az ingatlan adóösszeiró bizottságok összetételére.** Bucurestiből jelenti a Rador: A pénzügyminisztérium utasitást adott ki, amelynek értelmében az ingatlan adóösszeiró bizottságok három tagból állanak. Ezek a kincstár, az illető város, vagy község és az adózók egy-egy képviselője.

— **Orvosi hir.** Hodosi Gábor dr. orvos ismét rendel d. e. 8—11-ig és d. u. 3—5-ig. Arad, Piata Avram Iancu 9. Telefon: 16-01. (Med. evr.)

Uj sorsjáték kezdődik!
Vásároljon egy szerencsés sorsjegyet
a Goldschmidt Bankban
Első osztály huzása nov. 29-én

— **Aradi betörő bünlajstroma.** Megirtuk, hogy az aradi rendőrség őrizetbe vette Spitz Gyula aradi 26 éves asztalost, aki az utóbbi hetekben Aradon mintegy 150.000 lei értékü holmit lopkodott össze. Az ártalmatlanná tett tolvaj bünlajstromát összeállitotta a rendőrség és megállapitást nyert, hogy Spitz az alábbi aradi lakosoktól lopott: Szabó Sándor T. Vladimirescu-utca 22. szám alatti lakásából; özv. Scheer Lajosné T. Ciontea-utca 5. szám; Moskovits Mór Maraşeşti-utca 66—68; Schor Adolf Sincai-utca 11; Sárközi Kálmán Regele Ferdinand-ut 57; Singer Jenő dr. Cloşca 8; Sanitex cég Regele Ferdinand-ut 61; Olanescu, Regele Ferdinand-ut 55; a vasuti állomásról egy férfi kabátot és egy az utcán várakozó teherautóról egy órát és még közel tiz lopást és betörést követett el. A veszedelmes tolvaj kihallgatása még folyamatban van.

Könnyebbé, nem nehezebbé!

Könyvtárakat lehetne benépesiteni azokkal az irasokkal, melyek a történelem folyamán a házassággal foglalkoztak s bizonyára tömött polcokon sorakoznának fel azok a müvek, melyek közvetve vagy közvetlenül a férjek keservének a hangadói. Az elcsépelt, de igaz mondás: hogy a jó házasság földi mennyország, a rossz házasság földi pokol, — valamilyen formában mindegyikből kicsendül, de olyan esetet még csak szórványosan jegyzett fel a krónika, aminővel az egyik esti lap hasábjain a napokban találkoztunk. Egy férfi beperelte feleségét. Vigyázat: nem válóperről van szó! A derék családfő ilyesmire nem gondol, csupán azt kéri az igazságszolgáltatástól, hassanak oda, hogy felesége több respektussal viseltessék iránta. Mert szó, ami szó, szereti a feleségét, becsüli házias lényét, gazdaasszonyi kiválóságait, a legteljesebb elismeréssel adózik a konyhai költségvetés bonyolult problémáit valóságos pénzügyi zsenihez illő leleménnyel és előrelátással megoldó női eszélyességnek, otthonában mindig rend és tisztaság van, amiről sokan példát vehetnének, csak hát ... az asszony modora ... ez hagy kivánnivalót maga után.

Panaszát velősen igy fogalmazta meg: Az asszony mindig megver.

A verés néha előétel, néha utóétel de rendszerint elmaradhatatlan fogás a családi együttes asztalánál.

Hasson oda a tekintetes biróság, hogy ez a jövőben ne forduljon elő!

Nos, mélyen tisztelt hölgyeim és uraim, ez a vád az asszony ellen, akit a felperes lovagiasan a világ legrendesebb és legjobb feleségének jellemzett, csak hát ez a bökkenő: hogy gyakran eljár — a keze. Az eset humorosnak látszik, csupán az a körülmény gondolkoztatja el az olvasót, hogy a panasztevő szükségesnek találta a közjogi fórum beavatkozását ebbe a családi problémába. Bizonyára kellő fizikai behatások nyomán szánta rá magát erre a lépésre, bár egészen szokatlan dolog, hogy a teremtés koronája holmi családi perpatvar alkalmával alulmaradjon a söprü-fakanál-tányér akciók hevében. Emberemlékezet óta ugyanis az a tapasztalat, hogy ily összezördülések folyományaképp asszonyi könnyek hullanak s a férj haragos ajtóbecsapással elszéguld hazulról, hol egy kis szíverősítő, illetve bufelejtő irányában, hol pedig a szabad, ózondus kávéházi levegő füsttengerébe és ujságjaiba temetkezendő. Utólag azután többféle magatartás adódik: néhány napi szótlanság, mely kisértetiesen hasonlit Öcsi vagy Csöpi duzzogásához, ha valami kellemetlen családi esemény történt. A szótlanság kóros esetekben hetekig is eltarthat, bár rendszerint az első virágcsokor vagy szinházjegy hatásos hangulatcsillapitónak bizonyul. A krónika tud oly esetekről is, amikor az elkésett reggeli vagy elvarázsolt inggomb miatt valóságos tájfun viharzik végig az egyébként meghitt, békés otthonokon, de mit csináljon az ember akkor, amikor a papucs vette át kezdettől fogva a vezetőszerepet és semmiféle férji okoskodás sem tudja már a megbillent családi tekintélyegyensulyt helyrállitani. Mert jelen esetben erről, kizárólag erről van szó. A felperes belátja ifjusága és bohósága szinte már helyrehozhatatlan hibáit, amikor a menyecskesorban levő asszonyka korlátlan családi előnyökhöz jutott. Előjogokhoz, melyeket a férj udvariasságból vagy békeszeretetből átengedett neki s amiből idővel tartós és kemény házvezetési rendszert alkotott s ennek már csak egyszerü következménye, hogy a házban csak egy ur van: az asszony. Tulajdonkép még ez se lenne nagy baj: hiszen, akár hiszik a férjek, akár nem, valamikép mindig az asszony akarata érvényesül. Ha a férfi azt akarja, amit ő: minden rendben van! S hogy minden rendben legyen, hát a férfi rendszerint ezt is akarja ... De néha nem akarja! Ez az ütközőpont. Bölcs asszonyi logika ilyenkor megtalálja az áthidalás, vagy engedékenység lehetőségét s hogy ez igy van, bizonyitja a háboritatlan, boldog családi életek hosszu sora, eladdig, hogy sokszor éppen az ellenkező véglet érvényesül: a tulságos engedékenység.

Ha a teremtés koronája felindulásában, indokolatlan, vagy indokolatlanul a kiméletlenségig is erélyes tud lenni, abban — érdekes! — senki sem talál szenzációt. Ha valaki elpáholja feleségét, ebből nem születik ujságcikk és nagyritkán kerül biróság elé is az eset. A szenvedő alany befelé könnyezik s a békesség kedvéért sok mindent eltür. Ne csodáljuk tehát, ha az ellenkező véglet némi elégtételérzést szül a gyengébb nem egyes képviselői körében és felvidulva hallják, hogy ime, ismét akadt egy asszony, aki megtanitja móresre az urát.

Közbevetett javaslat gyanánt azonban engedjék meg az érdekeltek, papucson innen és papucson tul, tul, hogy emlékezetükbe idézzük azt a napot, amikor először fogtak kezet egymással és először rohanta meg szivüket a titkos sejtés: ez a találkozás egy életet jelent! Akkor mily puhán és melegen simult össze a két kéz s a szemek mennyi jóságot, gyöngédséget, megértést igértek. Hova lett ez? Eltünt talán, mint a tavaszi sóhajtás? Aligha. Az élet taposómalmában, bármiként is alakuljon a család sorsa, kiirthatatlanul élnie kell a lélekben annak az elhatározásnak, melylyel két sziv összekötötte jövőjét: könnyebbé tennie az életet egymásnak és nem nehezebbé! ...

(—r)

— **Kukorica-kiállitás Aradon.** Az aradmegyei mezőgazdasági kamara rendezésében az aradi közmüvelődési palota nagytermében ma, vasárnap délelőtt 11 órakor nyilik meg a „kukorica-kiállitás". Ugyanekkor osztják ki a dijakat a legszebb kukoricát termelő gazdák között. A kiállitáson és a dijak kiosztásán a hatóságok is résztvesznek.

— **Aki állati fogakat gyüjt.** Hozzászoktunk ahhoz, hogy Amerikában a legkülönösebb holmikat és tárgyakat gyüjtik az emberek. Többen régi söröskancsókat, történelmi nevezetességü pipákat, szivarokat, elhasznált lópatkókat, patkószegeket, ócska seprőnyeleket, tintatartókat, széklábakat gyüjtenek, de mindenkin tultett egy John Schliesser nevü losangelesi polgár, aki — állati fogakat és fogsorokat gyüjt. Szabadóráiban ott ül lakásának egyik szobájában és furcsa gyüjteményét rendezgeti. Osztályozza az elefánt, tigris, róka, farkasfogakat agyarokat és állkapcsokat. Az üvegszekrények üvegpolcain nem kevesebb, mint tizenötezer darab fog és állkapocs van.

— **Ujabb trafikrablás Aradon.** Az utóbbi hetekben három dohánytőzsdét fosztottak ki Aradon és az elmult éjjel ismét trafikrablás történt. Az ismeretlen tettesek ezuttal Medrea Ioan Maraşeşti-utcában levő dohánytőzsdéjét rabolták ki. A trafik redőnyzárát felfeszitették az ajtót betörték és igy sikerült behatolniok az üzletbe. A kár még nincsen megállapitva, de mintegy 200.000 lei értékü dohány- és bélyegáru nagy része hiányzik.

— **Az aradi zsidó hitközség közli, hogy az idő rövidsége miatt a ruhabeszolgáltatási törvény értelmében beszolgáltatandó ruhaféléket az Öregek Otthonában (Greceanu 17—19) szombaton is 9—12, d. u. 3—6 óráig és vasárnap is d. e. 9—1 óráig átveszik.**

Ügyeletes gyógyszertárak

Vasárnap, november 16-án **Aradon** a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot: Niedermayer (Szerb palota), Kain (Avram Iancu-tér) és Hajós (a prefekturával szemben).

Hétfőn, november 17-én **Aradon** a következők az ügyeletes gyógyszertárak: Dick (Marasesti-utca és Consistorului-utca sarok), Janka (a betegsegélyzővel szemben) és Weisz (Avram Iancu-tér).

*

Sibiuban, november 17-ig a Regina Maria-ut 33. szám alatti Lieb-gyógyszertár teljesit éjszakai szolgálatot.

Mozi

Vasárnap és hétfőn **Aradon** a mozik müsora a következő: Fórum: A Rotschildok (német film). Corso: A vig csavargók (német film).

*

Sibiuban a mozik müsora a következő: Corso: Ellenségek (Willy Birgel és Brigitta Horney). — Apollo: Viszontlátásra, Franciska (Marianne Hoppe és Hans Söhnker). — Rio: Kora Terry (Rökk Marika).

CORSO (ARAD) Tel. 23-64
Előadások 3, 5, 7'30 és 9'30-kor
Vasárnap délelőtt 11'30-kor matiné
MA SZOMBATON
A humor, a jókedv, az öröm, a vigság, a kacagás igazi nagy filmje, az egyetlen német vig operette telitve zenével, énekkel, tánccal
A VIG CSAVARGOK
A főszerepben:
Carola Höhn, Carsta Löck, Rudy Gödden
Legujabb O. N. T. és UFA-hiradók a legutolsó háborus eseményekke

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

SPORTESEMÉNYEK

Az európai labdarugás eseménye a mai két, nemzetek közötti válogatott mérkőzés

Az európai labdarugótársadalom érdeklődése ma Zürich és Drezda felé irányul. Zürichben a Svájc—Magyarország, mig Drezdában a Németország—Dánia országok közötti válogatott labdarugó mérkőzések kerülnek eldöntésre.

A magyarok zürichi mérkőzésére a rendszervitában született kudarcok után kerül sor. A legutóbbi Bécs—Budapest mérkőzés mindenesetre hasznos volt abból a szempontból, hogy az ottani kudarc tanulságait levonhatták és most egy olyan csapatot állitottak össze a magyar labdarugás vezetői, amelyeknek játékosai megfogadták, hogy teljes erőbedobással küzdenek a WM rendszerben, amelyet az MLSz már régebben elfogadott a válogatott csapat hivatalos rendszere gyanánt. Most már minden mellékkörülménytől mentesen eldőlhet majd ezen a mérkőzésen az is, hogy a magyarok ezen WM rendszere milyen mértékben állja meg a helyét más országok rendszerével szemben. A svájci csapat különösen odahaza Zürichben igen erős ellenfele lesz majd a magyar válogatott csapatnak. A svájci válogatott egyike Európa legerősebb együtteseinek, mellyel szemben igen nehéz a sikert kiharcolni. A magyar válogatott bizakodó hangulatban tette meg az utat és nem lehetetlen, hogy a lelkesedésükkel pótolják majd azt, amit a rendszervita levon a kétségtelen tudásukból és sikerrel végzik el a zürichi feladatot.

A drezdai mérkőzésen kell a dánoknak bebizonyitaniok, hogy a németek ellen győző svédek felett aratott 2:1-es sikerük nemcsak pillanyatni siker volt. A dán labdarugószövetség a németek ellen még egy sokkal erősebb csapatot állitott fel, mint amilyen Kopenhágában a svédek elleni volt. Éppen ezért a német csapat is szorgos előkészületeket végzett már két hét óta. Herberger vezetésével. A németek is a legjobb formában lévő játékosaikból állitották össze a csapatukat és éppen ezért nem valószinü, hogy a dánok a svédek elleni meglepetésszerü sikerüket megtudják ismételni, sőt nem lehetetlen az sem, hogy nagy eredménnyel győznek a németek.

Mindenesetre a mai két országok közötti válogatott mérkőzés igen alkalmas arra, hogy a kialakult eredmények alapján, az európai labdarugás rangsorának kialakulásában értékes megállapitásokat tehessünk majd.

Az elmaradt Európa-bajnokság helyett három nemzet ökölvivó viadala lesz decemberben Budapesten

A Budapestre tervezett ökölvivó Európa-bajnoki küzdelmek elmaradna. Mivel azonban a budapesti Sportcsarnok kiscsarnoka a tervezett időre elkészül, az ünnepélyes megnyitóra mégis lesz ökölvivó müsor, még pedig magyar-német-olasz hármas viadal. A verseny időpontja megegyezik az eredetileg tervezett EB időpontjával, azaz december 6-án kezdődik, előző este pedig a kiscsarnok ünnepélyes megnyitója lesz.

A hármas viadalt csapatbajnoki rendszerrel akarja lebonyolitani a MÖSz. De egy-egy este nemcsak két nemzet öklözői mérkőznek majd, hanem mindhárom nemzet versenyzői szoritóba lépnek. Igy tehát esténként lesz — a sorsolás szerint — két magyar-német, három német-olasz és három magyar-olasz pár a szoritóban.

A december elejei budapesti amatőr ökölvivó mérkőzések iránt, mindhárom ország szakköreiben nagy érdeklődés nyilvánul meg és az előkészületek már javában folynak.

Si-felszerelések
A. M. Mülley
Sport-Optik-Foto
Timisoara I., Str. Solderer 11
Fiók: IV., Bulev. Berthelot 10
Telefon 10-19

Sporthirek mindenfelől

A német uszósport a téli évadban is komoly versenymüsort bonyolit le a szépszámu fedettuszodában. Legutóbb az osnabrücki verseny szólitotta rajthoz a német élgárda tagjait. Az eredmények önmagukért beszélnek: 100 m gyors: 1. Schröder 1:00.4, 2. Lindner 1:02.4. 200 m mell: 1. Köninger 2:44.2, 2. Temke 2:45.8, 3. Balke 2:46.5. 100 m hát: 1. Schröder 1:10.5, 2. Kommischau 1:12. 3×100 m gyorsváltó. Kieli tengerészek 3:07.1. Hölgyszámok: 100 m gyors: 1. Karnatz 1:12.1. 200 m mell: 1. Schmidt 3:00.9. 4×100 m vegyesváltó: Undine-München 6:03. 3×200 m mellváltó: 1. Undine-München (Müser, Kellers, Kápell) 9:26.5, uj német csucseredmény!

*

Ferencváros—WMFC—Rapid—Austria labdarugótornát terveznek karácsonyra Budapestre, amely véglegesnek mutatkozik. A torna müsora ez lesz: karácsony első napján az Üllői-uton WMFC—Austria és Ferencváros—Rapid. Karáncsony másodnapján Csepelen: Ferencváros—Austria és WMFC—Rapid A visszavágókra ujévkor Bécsben kerül sor.

*

A francia Pellizza és Destremeau résztvett Lisszabonban a portugál teniszbajnokságokon. A férfiegyest Destremeau nyerte honfitársával szemben 1:6, 7:5, 6:4, 10:8 arányban. A párosban a két francia 6:3, 6:3, 6:3 arányban győzött a Ricciardi—Roquette-pár ellen.

*

A most sorrakerülő stockholmi svéd—olasz fedettpálya teniszversenyen az olasz szineket Cucelli, Romanoni, Del Bello és Bossi képviseli.

*

A dánok mai összeállitása a németek ellen: Egen Sörensen (Frem Kopenhagen) — Paul Hansen, Arne Sörensen (mindkettő Boldklubben 1893) — Christensen (Frem), Jörgensen (Boldklubben Kopenhagen), Frederiksen (Frem) — Friedmann (Boldk. 93), Plöger (Frem) Söbirk (Frem), Mathiesen (Boldk. 93), Kaj Hansen (Boldk. 93).

*

Az év egyik legkiválóbb vitorlázó repülő teljesitményét nyujtotta Király Sándor, aki a napokban felállitott magyar időtartam csucsot 29 óra 37 percre javitotta. A hideg és hóviharos időben a világcsucseredmény javitási kisérlete azonban nem sikerült.

A VÖRÖS POKOL

Piotr Fedorovics Tobeljov élményei a vörös paradicsomban

A DÉLI HIRLAP EREDETI REGÉNYE

Irta: ANDREJ ANDREJOVICS KRIMOV

79

— Én meg Alexej Nikolájevics Juranin vagyok, akihez az öreg Pavel Jefremovics Volkovot küldötted azzal az üzenettel, hogy jelenjek meg Trifun Trifunovics Szokelev házában.

— Szokelev a sógorom, de nincsen itthon. Már tiz éve Szibériában tartózkodik.

— Tudom, tudom ezt. Beszélj csak nyiltan. Tőlem nem kell tartanod. Igaz orosz vagyok, én nem vagyok tavaris, hanem testvér. Miért küldték sógorodat Szibériába?

— Uram, ha te azt valakinek elmondod, amit neked mondok, akkor engem is utána küldenek. De mégis beszélek, mert neked bizalomkeltő arcod van, uram.

— Én árulnálak el, Bunin testvér? Tudd meg, hogy az apámat, aki gárdaezredes volt, a kommunisták agyonlőtték. Anyám és testvéreim halálát is ők okozták. Magam is voltam már halálra itélve, de sikerült megszöknöm. Beszélj csak nyugodtan.

— Uram, Trifun Trifunovics Szokelevet, a sógoromat, Fedora Jakovlenának a férjét tiz esztendő előtt azért vitték számüzetésbe Szibériába, mert rossz volt a termés és nem akarta gabonáját az utolsó szemig a kolchoznak beszolgáltatni. Akkor már három hónapja beteg volt a felesége és három gyereke kenyér után sirt. Ezeknek akart egy kis gabonácskát visszatartani. De ráfogták, hogy lázadó és Szibériába kellett mennie. Azonban az Isten nem hagyja el a benne bizókat, csodát tett, mert másnapra, hogy a sógoromat elhurcolták, Anna Jakovlena egyszerre meggyógyult és erősebbnek érezte magát, mint bármikor. Azóta maga miveli meg a földecskét és neveli a három apanélküli gyereket.

— Jól tetted, hogy őszinte voltál, Bunin. Meg fogom próbálni, hogy a sógorodat hazasegitsem. De most azt mondjad meg nekem, miért kell nekem a sógorod házában megjelennem? Mi dolgom nekem ott?

— Nem tudom, uram, a kazáni Szent Szüzre mondom, nem tudom. Ugy volt, hogy eljött ide a sógorasszony és mondta, küldjek valami bizalmas embert Moszkvába Alexej Nikolájevics Juraninhoz, hogy jöjjön fontos ügyben a házába és két rubelt is adott a küldönc számára. Kérdeztem sógornőmet, feleségem testvérét, hogy minek ez az üzenet és ki a küldője, de kijelentette, megesküdött, hogy többet nem mond. Az esküt hivő kereszténynek nem szabad megszegni és azért nem faggattam Fedora Jakovlenát. Beszéltem Volkov muzsikkal, odaadtam neki a két rubelt és az öreg elindult Moszkvába.

— Elvezethetnél engem sógorod házába?

— Szolgálatodra, uram.

A kovács abbahagyta a fujtatást. A tüzes vasat beledugta vizzel telt pléhsajtárba, ahol az sisteregve hülni kezdett.

— Mehetünk, — és megindult előttem.

Betértünk a falu egyetlen mellékutcájába és megállottunk egy sárgára meszelt faházacska előtt.

— Ez az, — szólt a kovács és hessegette az udvaron szörnyen ugató kutyát.

— Eridj a pokolba, Zahráj, fogjad be a pofádat! Aztán harsányan kiáltott:

— Fedora Jakovlena, gyere ki!

Nemsokára megjelent az udvaron egy harmincöt év körüli asszony. Látszott rajta, hogy a munka igen megviselte.

— Fedora, — szólt hozzá a kovács, — itt van Alexej Nikolájevics Juranin, akiért küldtél. Én megyek a dolgomra.

Ezzel a kovács megfordult és visszafelé haladt mühelye irányába. Az asszony kinyitotta előttem a kilincs nélküli, füzfavesszőből font utcaajtót és behivott:

— Lépj be, uram! Isten szentjei hoztak.

Amig a házikóba vezető ajtóhoz értünk az asszony a kezébe tartott karóval többször is megfenyegette a veszettül ugató Zahráj kutyát, hogy távol tartsa tőlem.

Homályos, alacsony, füstös konyhaféle helviségbe értünk. Durva deszkaajtó vezetett onnan a szobába.

Az asszony szó nélkül kinyitotta előttem az ajtót és aztán becsukta azt mögöttem.

Megállottam a küszöb közelében és szememet igyekeztem hozzászoktatni a külső napsütés után a belső félsötétséghez.

Az ablak melletti széken parasztnőt vettem észre, aki beléptemkor hirtelen fölugrott, karjait nyakam köré fonta, megcsókolt. Talán beszélni is akart volna, de szavait a hirtelen feltörő zokogás elfojtotta:

— Anna Grigorovna, drágaságom, rubintocskám! — kiáltottam ujjongva.

A zokogót, aki még hevesebben sirt, szorosan magamhoz szoritottam.

Percek teltek el, amig Anna Grigorovna Zinovjev, halottnak vélt és százszor meggyászolt menyasszonyom lecsitult.

Visszavezettem a székhez és szorosan melléje állottam és ujjongtam:

— Ó, drága Anna Grigorovna, csakhogy életben vagy! Sohasem felejtem el azt a napot, amely végtelen boldogságot hozott számomra. Hála legyen érte a Mindenhatónak és a Boldogságos Anyának! Ők voltak azok bizonyára, akik téged feltámasztottak halottaidból.

— Csak ők voltak, Alexej, akik ezt a nagy kegyelmet gyakorolták velem. Nélkülük sohasem láthattalak volna viszont téged.

Aztán elmesélte történetét.

Elmondta, hogy amikor társnőivel az Uralon tul már szibériai területen megszökött a vörös hadsereg táborából, hogy Wrangel tábornok fehér táborába menjenek és ott azokat a katonákat ápolják, akik Oroszország szent ügyéért sebesültek meg, az erdőben egy vörös őrjárat felfedezte szökésüket és sürü tüzelést küldött utánuk. Sorra megsebesültek mindnyájan és egyik a másik után bukott a földre. Anna Grigorovna is egyszerre csak heves fájdalmat érzett a hátában és a mellében. Biztos volt benne, hogy golyó furódott a hátába és keresztül ment a testén. Erről hamarosan meggyőződött, mert a mellén fehér ruháján vörös vérfolt támadt. Sebesülten is összeszedte minden erejét és tovább vánszorgott. A lövöldözés zaja egyre távolabb hangzott, végre már megszünt. Alig tudta magát vonszolni, de csak ment, ment, ment tovább. Végre aztán összerogyott és elvesztette eszméletét.

— Amikor magamhoz tértem, — mondotta, — deszkából összerótt kunyhóban feküdtem. A kunyhóban két férfi ült és egyikük észrevette, hogy eszméletnél vagyok. Közölte velem, hogy ne féljek, jó helyre kerültem. Két másik társával végigportvázták az erdőt, hogy a katonák által elvesztett, vagy eldobált tárgyak után kutassanak és akkor találtak meg. Kunyhójukba hoztak és egyikük elment a harmadik faluba orvosért. Ijedten tiltakoztam és gyenge hangon kijelentettem, hogy nem kell orvos, inkább meghalok. Az orvos csak elárulna engem a bolsevikieknek, akik szökésért agyonlőnének.

(Folytatjuk)

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

KÖZGAZDASÁG

Kinevezték a munkaügyi felügyelőségek mellett müködő arbitrázs-bizottságok tagjait

A munkaügyi miniszterium rendeletileg megerősitette elnöki tisztségükben és az arbitrázs-bizottságok tagjaivá kinevezte az alábbiakat:

Aradi munkafelügyelőség: Elnök: Niculescu Dumitru táblai tanácsos, helyettes elnök Fintescu Nicolae táblai tanácsos. Munkaadó tagok: Trailescu Ionel kereskedő és Ciulonescu mérnök az Astra-gyár részéről. Munkaválló tagok: Fica Petru Astra-gyári tisztviselő és Toma Iacob nyomdász.

Sibiui munkafelügyelőség: Elnök Berariu Stefan táblai tanácsos, helyettes elnök Banda Chirion táblai tanácsos. Munkaadó tagok: Martin Nicolae kereskedő és ifj. Petra Nicolae gyárigazgató. Munkaválló tagok: Domnariu Dumitru nyomdász és Rosca Victor müszaki tisztviselő.

Braşovi munkaügyi felügyelőség: Elnök Ghiteanu Constantin táblai tanácsos, helyettes elnök Darlea Fratea táblai tanácsos. Munkaadó tagok: Stefanescu Constantin és Dragan Gheorghe.

Komoly és rendszeres munka folyik a német lótenyésztés fellendítése érdekében

A legutóbbi berlini olimpiai játékok alkalmával a német vadász- és mülovaglásban, valamint lovasugrásban Németország 12 aranyérmet nyert és ezzel szinte páratlanul álló győzelmet aratott. A háboru két éve, különösen pedig Keleten a végtelen sikságon duló mérkőzés hasonlóképen elég bizonysággal szolgál arra, hogy a német ló nemcsak versenytenyészet, hanem nagy átlagban is kitünően megállja helyét.

E sikerek mögött komoly és rendszeres tenyésztői munka huzódik meg. A német lótenyésztés magas szinvonala elsősorban a német állami méntelepek kedvezőtlen viszonyok között sem szünetelő értékes előmunkájának köszönhető. Ennek a munkának oroszlánrészét az állami főméntelepek végezték.

Az állami méntelepek a magánvállalkozások keretében müködő lótenyésztést nemcsak kiváló tenyészállatokkal támogatták, hanem értékes tapasztalataikat is rendelkezésére bocsátották. Ezeknek a tapasztalatoknak birtokában az általános védkötelezettség bevezetésével a német lótenyésztés különös mértékben fellendült. A hadvezetőség világosan felismerte, hogy a gépek döntő szerepe mellett a lónak továbbra is fontos hely jut. A kérdést: ló vagy motor, a német hadvezetőség nem vetette fel, hanem arra az elvre helyezkedett, hogy a lónak és motornak egyaránt megvan a maga feladatköre. A ló feladatköre természetesen némi változáson ment át. A modern háboruban is számos olyan helyzet adódik, amelyben a ló mozgekonyságával és ügyességével vitathatatlanul fölényben van a motorral szemben. Ez elsősorban természetesen az uttalan terepen való felderitésre áll. A hadszervezetben a ló mint vontatóállat tölti be a legfontosabb szerepet.

A német hadsereg lószükséglete volt az a tényező, mely az állami méntelepek munkája mellett a legnagyobb sullyal esett latba a német lótenyésztés fellendítésében. A magántenyésztők nem dolgoztak hiába, fáradozásaiknak és teljesitményeiknek jutalmát pénzértékben is mindig megkapták. A német lótenyésztők birodalmi szövetsége 1940 decemberben 26 országos, illetőleg tartományi lótenyésztő-egyesületet foglalt magában kereken 90.000 taggal és 128.261 törzskönyvezett tenyészkancát és 1937 tenyészmént tartott nyilván.

MENTESEK A KÖZVETLEN ADÓ FIZETÉSE ALÓL A MAGÁNVÁLLALATOK NYUGDIJINTÉZETEI. A pénzügyminiszterium nagyfontosságu határozatot hozott. A magánvállalatoknál müködő tisztviselőket és munkásokat közelről érdeklő rendelkezés hatályon kivül helyezi a társadalombiztositási törvénynek azt a szakaszát, amelynek értelmében a magánvállalatok mellett létesitett nyugdijintézetek nem mentesek a közvetlen adó fizetése alól.

Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettes látogatása a pénzügyminiszterium ellátási hivatalában. Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettes a kormány tagjainak kiséretében látogatást tett a pénzügyminiszterium legutóbb megnyilt ellátási hivatalában. A vendégeket Stoenescu tábornok, pénzügyminiszter, az intézmény létrehozója kalauzolta. Antonescu miniszterelnökhelyettes melegen üdvözölte a pénzügyminisztert, akinek sikerült a jelenlegi nehéz körülmények ellenére a jóléti intézményt megteremteni.

Csökkent a cukorfogyasztási adóbevétel. A cukorfogyasztás korlátozásával egyidejüleg természetszerüen csökkent a cukor után fizetendő fogyasztási adóbevétel is. Igy, amig szeptember hónapban 1 millió 184 ezer kilógram cukor után 22 millió 496 ezer leit fizettek, addig a mult év szeptember hónapjában 7 millió 622 ezer kilógram fogyasztás után 107 millió 798 ezer lei fogyasztási adóbevétele volt az államnak.

Növekszik a villanyégő fogyasztása. Szeptember hónapban 9998 kilógram mennyiségü villanyégőt fogyasztottak az országban. A közel tizezer kilógramból a belföldi gyárak 6506 kilógramot készitettek, mig 3492 kilógram behozatal utján került az országba. A belföldi gyárak termelési kapacitása a mult évi szeptember hónappal szemben hatvanegy százalékkal nőtt. Tavaly szeptemberben ugyanis csak 4027 kilógramot állitottak elő.

Pénzügyminiszteri intézkedés a forgalmi adó fizetésére. A pénzügyminiszterium ugy intézkedett, hogy a forgalmi adótörvény értelmében, ugynevezett affiliált vállalatoknak tekintsék azokat, amelyek előállitott termékeikből ötven százaléknál nagyobb mennyiséget ugyanannak a vállalatnak adnak el.

Miniszteri intézkedés a vetőmagszükséglet beszerzésére. A földmüvelésügyi miniszterium körrendeletet küldött a megyei mezőgazdagási kamaráknak a tavaszi vetési munkálatokhoz szükséges vetőmagmennyiség beszerzésére. Erre a célra a kamarák a költségvetésben felvett összegeket, továbbá a községi legelőkre előirányzott alapot használhatják.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195, svájci frank 43.76—45.49. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—3.05, német márka 59—60, szlovák korona (38 százalékos felárral): 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, francia frank (38 százalékos felárral) 3.12—3.24, olasz lira 9.50—9.50 léva 1.60—1.68. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 750.77—786.60, egyiptomi font 776.15—806.74, palesztinai font 759.62—789.55.

Határidő napló

NOVEMBER 17:

Gyapotfonodák a nemzetgazdasági miniszterium nyersanyag osztályához külön a katonai és külön a polgári célokra kapott nyersanyag, gyártott és leszállitott gyapotfonál kéthetenkinti bejelentési kötelezettségének határideje.

NOVEMBER 20:

A különféle jogi ügyletek és egyezségek után esedékes elmaradt négyszázalékos nemzetvédelmi illeték utólagos birság nélküli kifizetésének utolsó napja.

NOVEMBER 25:

Bérelt gépjármüvek tulajdonosai és birlalói eddig a napig tesznek jelentést a közellátási államtitkárságnak.

NOVEMBER 26:

Uj és meghosszabbitott lakbérleti szerződések illetékeztetésének határideje. Az illeték befizetésének elmulasztása az összeg háromszorosának megfelelő birságot von maga után.

NOVEMBER 30:

A tizenhat kilógramnál sulyosabb nyers marhabőröknek a bőrközponthoz (ORAP) történő beszolgáltatása.

Vasutasoknak és vasuti nyugdijasoknak kiadott kedvezményes tüzifa szállitási bárcák érvényüket vesztik.

Falusi birtokok és beépitett telkek jövedelmi adóvallomásának benyujtása lejár.

Számlákra és kimutatásokra (borderou) használt április elseje óta forgalomból kivont repülőbélyegek utólagos becserélésének utolsó napja.

50 és 100 leies ércpénz forgalmi értéke lejár. Ettől a naptól december 31-ig kincstári tartozás fizetésére elfogadják az érméket.

Gabonatermelőknek a bevetett területekre és a saját szükségletre vonatkozó nyilatkozat beadásának határideje.

Az idei és előző évek tengeritermésének, valamint a kukoricalisztnek a termelők részéről történő bejelentése.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések dija előre fizetendő

Alkalmazás

Borbélyinas azonnalra felvétetik. Holzinger fodrász, Déva. (3213)

Kezdő lakatossegéd azonnal felvétetik. Ariadne, Timisoara V., Str. Closca 14. (2726)

Kifutót állandó alkalmazásra felvesz Hoszpodár festő Arad, Str. Stroiescu 13. (4361)

Megbizható, főzéshez értő mindenes felvétetik. Arad, Str. Metianu 15. Rövidáru üzlet. (4333)

Gazdaszonyt (mindenest) keres magános ur. Lehet zsidó. Tartós, nyugodt alkalmazás, csakis kitünő ajánlásu, megállapodott középkorunak. Jelentkezés iratokkal 9—10, vagy 16—17 óra között. Timisoara III. Str. Feldioara (v. Kazinczy-u.) 1. Ajtó 4. (2749)

Fényképész retusőrt felvesz Csatáry fényképész, Timişoara III, Str. Wilhelm Mühle 12. (2738)

Tanulónak felvesz intelligens fiatal leányt Csatáry, fényképész. Timisoara III., Str. Wilhelm Mühle 12. (2739)

Vasesztergályost felveszünk. Timisoara II., Str. Cogalniceanu 8. (2728)

Bádogosségédet alkalmaz Firma D. Stoian si Comp. Arad, Str. Metianu 2. szám. (4270)

Mindenes főzőnőt azonnalra felveszek. Arad, Calea Radnei 44. (4337)

Fényképészt — retusőrt — nőt, keres, perfekt tudással, bucurestii „Polyfoto" Str. Edgar Quniet 9, azonnali belépésre. Jó fizetés biztositva. (2731)

Takaritónő, irodatakaritásra azonnal felvétetik. Cim a timisoarai kiadóban. (5000)

Füszereseknél bevezetett ügynököt keresünk egy közszükségleti cikk eladására. Jelentkezés: hétfőn, 17-én, reggel 8—9-ig vagy délben 12—1-ig. Negreanu Aurel, Timisoara I., Str. Brediceanu 2. III. em. (2744)

Kifutót keresek. A. Winkle, Timisoara I., Str. Paul Chinezul 6. (2743)

Spulnizónőket azonnalra felveszünk. Schnitzler-kötőde. Timisoara III. Bulev. Carol 43. (3218)

Állást keres

Intelligens fiatal német urilány állást keres, gyermekek mellé. Gyermekek tanitását vállalom. Cimeket a timisoarai kiadóba „Vidékre is" jelige alatt kérem leadni. (2730)

Jobbféle szakácsnő azonnalra állást keres. Timisoara I. Piata Brasov 1. (2745)

37 éves, magányos szerény asszony, uri házban vagy magányos urnál elhelyezkedést keres. Cim a timisoarai kiadóban. (2741)

Urinő, perfekt magyar, angol német, gyermekek mellé állást keres fél vagy egész napra. Esetleg gyengélkedőhöz előolvasónőnek. Cimeket „Perfekt" jeligére a timisoarai kiadóba kérem. (2715)

Lakás

Nagyon szép utcai szoba, elegánsan bútorozva, fürdőszobahasználattal esetleg koszttal vagy konyhával kiadó. Timisoara III. Str. Odobescu 25. (5000)

Elegánsan butorozott szobát, esetleg üres lakást keresek Belvárosban, vagy ehhez közeli gyárvárosi részben. Cimeket „Elegáns" jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (7000)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Adás-vétel

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, iróasztalokat, varró- és irógépeket, hálószoba-, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Veszünk megbizóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. **Tempo,** Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (4200)

Varrógépek, irodaberendezések, irógépek, hálószobák, ebédlők, matracok, ottománok, Thonet-székek olcsón eladók. Megvételre keresünk kombinált szobát, ebédlőt és teljes lakberendezést. Timişoara IV., Piata Küttl 2. az udvarban. (3197)

Eladó két ágy, szalonasztal, hat szék, szőnyeg és lószőrmatrac. Brasov, Str. V. Lucaci 163. 3214)

Régi ónémet ebédlő helyszüke miatt sürgősen olcsón eladó. Timisoara II., Piata Detunata 6. I. em. (2721)

Faiskolai termék, bizalmi cikk! Scharff Gyula dr. faiskolája Raut, jud. Timis-Torontal, a legjobb referenciákkal rendelkezik, kivánságra árjegyzéket küld, helyszinre és házhoz szállit. (2712)

Tisztitórongyot veszek. Friedrich, Timisoara II., Str. Cogalniceanu 8. (2716)

Van ki még nem tudja, hogy **Doroghi** alakitja a **férfikalapokat** a legszakszerübben? Timisoara IV, Bul. Carol 14. Dobos [illegible]

Keresek megbizásból kombinált uriszobákat, karos velencei csillárokat, modern konyhákat, pianinot, 12 sz. ezüstöt, férfi [illegible]hákat és felöltőket. Gáborné Timisoara III. T. Cipariu 5. (2747)

Eladó 1 drb. szimultanizált 20 hónapos eredeti baznai kan tenyésztésre és hizlalásra kiválóan jó és 8 drb. 2 hónapos bázna[illegible] malac. Timisoara-Ronat. Str. Trifoiului 11. (2746)

Családi házat vennék a 6-os villamosvasut körül, a II. kerületi részen, vagy a II. kerületi állomás körüli részen, 180 ezer leitől 200 ezer leiig. Cimiket „Komoly vevő K. P." jeligére a timisoarai kiadóba kérek. (2724)

Strafkocsi, egy parasztkocsi, két ló és szerszámok eladók. Aradul-nou, Calea Rosiorilor 10. (4338)

15 méter paplanlepedővászon, 180 cm. széles, eladó. Timisoara I., Bulev. Regina Maria 11. Érdeklődni a házfelügyelőnél. (2720)

Bakancs, férfi, 44-es, jó állapotban, eladó. Timisoara I., Str. Eugen de Savoya 18., I. emelet ajtó 2. 2—6-ig (2736)

Takaréktüzhely, 2—3 karikával, jó sütővel, megvételre kerestetik. Savitzky Olga, Timisoara, I., Piata Unirii 13. sz. Apart. 13. (5555)

Ebédlő, keveset használt, modern, eladó. Érdeklődések: telefon 15-14. (6020)

Veszünk legmagasabb áron Bonuri pentru Inzestrarea Armatei, Bonuri pentru Inzestrarea Tari, Imprumutul de Consolidare és egyéb állampapirokat. „Central" iroda, Timisoara I., Str. V. Alexandri 4. (2733)

Elfogadunk bizományi eladásra butordarabokat és mindenféle berendezési tárgyakat. „Central" iroda. Timisoara I., Str. V. Alexandri 4. (2735)

Központi fekvésü, jól bevezetett, igen jövedelmező divatárüzlet eladó. Szükséges tőke egy és fé[illegible] Cim a [illegible]

Köszönetnyilvánitás

Hálás szivvel mondunk köszönetet ezuton is mindazoknak, akik a felejthetetlen jó férj, gyermek, testvér és rokon

Dehelean Mátyás

temetésén résztvettek, ravatalára koszorukat vagy csokrot helyeztek és mély bánatunkat részvétük megnyilvánitásával enyhiteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a Lengyel-butorgyár és a Reinhardt-festőmühely személyzetének. Ugyancsak köszönetet mondunk a Limbeck-temetkezési vállalatnak a figyelmes rendezésért.

A gyászoló Dehelean-, Kunnerth- és Reinhardt-családok.

Uj gyönyörü értékes ebédlő uriszoba „Still" butor antik szalon, csillárok, festmények, perzsák, zongora, márkás 12 sz. kristály és porcelán készlet. Valódi perzsabunda ¾-es perzsalábbunda. Fischoff Timisoara I. Reg. Mihai 6. I. em. ap. 7. (3219)

Eladó gyerekhócipők 2, 3 és 5 évesnek valók. Elcserélnék 31-es számu cipőre való hócipőt egy számmal kisebbre. Timisoara III. Str. Giurgiu 13, ajtó 1. (3221)

Agentia Generala de Comert
Arad, Strada Horia 2 sz.
Foglalkozik: a kereskedelem minden válfajával, másolatokat, fordításokat eszközöl, [illegible] ad információt vizum és [illegible] valamint más ügyekben is.
Állandó kurir Bucurestiben

Eladó alkalmi áron egészen uj fekete kézimunka gyapju, csipkeruha szaténnel kombinálva. Timisoara III. Str. Giurgiu 13 ajtó 2. (3220)

Bérbe, vagy eladó Caransebesen jól bevezetett kis festő- vegytisztitó üzem. Érdeklődni lehet: Farmacia Demeter, Caransebes, vagy Farmacia Vig, Socodor, Jud. Arad. (3216)

Jó állapotban levő Fagáz-generator 25—30 H. P. motorhoz és egy darab két vasu „Oliver" motoreke eladó. Lidoit Károly, Lipova. (3215)

Fekete tölgyfaebédlő, jó állapotban, jutányosan eladó. Ugyanott márkás festmények is kaphatók. Székely, Timisoara II., Str. A. Cosma 3 I. em. 8. (2723)

Tisztitórongyot veszek. Mecher, Timisoara III., Str. Brancoveanu 6. (2725)

Győződjön meg róla, volt külföldi üzletemben izléses modellkalapok nagy választékban, a legszerényebb áron. Alakitás modellek után. Weinberger Donáth Elza, Arad, Str. Metianu 15. (4325)

FELHIVÁS.

Az Arad-banati Cukorrépatermelők Szindikátusa felhivja mindama cukorrépatermelő gazdákat, akik az aradi gyárnak termelnek répát és a gyártól takarmányozási célra melaszt akarnak átvenni, hogy ebbeli szándékukat mielőbb, de legkésőbb november hó végéig akár személyesen, akár irásban a szindikátus irodájában Aradon, Bulevardul Regele Ferdinand I. 41. szám alatt jelentsék be. A később történő jelentkezések nem lesznek figyelembe vehetők.

A jelentkezésnél közölni kell a gyárnak beszállitott, vagy beszállitandó répa mennyiségét és az igényelt melasz mennyiségét. Minden termelő a leszállitott répa 2 százalékát igényelheti melaszképen. A melasz ára a termelők részére 50 százalékkal magasabban van megállapitva, mint a répa ára. A melasz átvételének engedélyezéséről a termelők annak idején értesitve lesznek. Az átvett melaszt csakis és kizárólag állati takarmányozási célra szabad felhasználni.

Arad, 1941 november hó 5.-én.

Arad-banati Cukorrépatermelők Szindikátusa.

Férfi bunda pézsmahát béléssel, perzsa beszarábiai, szilbunda rövid bárány és perzsaniki kabát elsőrangu perzsa muff, ezüst róka ebédlők, uri szobák, fél fehér háló. tükrös szekrény, előszobafal, bőrgarniturák, réz, fa és gyermekágy csukó vaságy, gáztüzhely, csillárok, asztalnemü, kelim függöny, stelázsi, keleti és belföldi ebédlő perzsaszőnyegek, zongorák stb. Gábornénál Timisoara III. T. Cipariu 5. Maria közelében. (2748)

Egy öntött vaskályha, egy 25 literes emailirozott zsirosbödön eladó. Arad, Str Badea Cartan 63. (4352)

Egy elsőrendü varrógép és egy valódi perzsagallér, kisebb darab, olcsón eladó. Weinberger-textilüzlet, Arad. Str. Metianu 15. (4351)

Eladó egy fekete férfitélikabát, majdnem uj és egy polituros ágy rugós ágybetéttel, Arad. Strada Izlazului 10. szám. (4350)

Rövid férfi-farkasbunda (belől bárány) eladó. Arad, Str. Oituz 120. (4347)

Férfitélikabát, fekete, alig használt, plüssbéléssel, szilszkin-gallérral, középtermetre eladó. Arad, Piata Avram Iancu 3. I. em. Ap. 4. (4348)

Teljesen hibátlan 37-es számu női hócipő eladó. Arad, Str. Mocioni 21. Apart. 2. (6240)

Vennék egy kisebb szőlőt a Hegyalján, látható kolnával. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (3355)

HATSCHEK-ügynökség, Arad,
Bulevard Carol 17 (volt 46)
Telefon: 16-95.
ÁRAK EZREKBEN!

5500: Országut mentén 103 kat. hold I-a szántó, épületekkel. — **5000:** bérház kettős telekkel, cca. 600.000 bto. hozam. — **4000:** parcellázható 17 k. h. beltelek, 6-sz. lakással. — **3200:** Timismegyében 85 k. h. szántó tanyával, ut mellett. — **3000:** sarokház cca. 180 ezer hozam. — **1800:** szinházhoz közel üzletház 3 bérleménnyel. — **1500:** kétlakásos modern villa. — **1500:** kertes ház, 4 középnagy lakással. — **1100:** 2x3 sz. fürdősz-val, raktár, kert. — **1000:** aradmegyei 19 k. h. I-a szántó tanyával. — **900:** külv. emeletes villa, nagy gyüm. — **750:** 2-szobás modern villa. — **600:** külv. 5-szobás, nagy kertes. — **550:** belv. 3-szobás. — **530:** aradmegyei 8 k. h. szántó, épülettel. — **450:** uj 2-szobás. — **400:** 2-szobás. kertes. — **290:** II. ker-ben 4 lakás. — **240:** u. o. 2 lakás, kert. — **230:** pernevai 2 lakásos, nagy gyümölcsössel. — **190:** gradistei 3-sz. sarokház nagy kert. — **180:** III. ker-ben 3 lakás. — **150:** muresparti telek a Gloria táján.

Kombinált szobát jó állapotban, megvételre keresek, Cimeket a timisoarai kiadóba „Modern" jeligére kérek. (2693)

Jókarban levő perzsa- vagy perzsalábkabát megvételre kerestetik. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4353)

Jóforgalmu cukrászda eladó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. szám. (4357)

Vásároljon Zeiss Punctal-szemüveget, Reiner József optikai szaküzletében, Aradon, Str. Col. Pirici 3. (4360)

Vennék egy rövid, jó állapotban levő, szőrmével bélelt télikabátot. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8 (4352)

Veszünk Platina, briliáns, gyémánt, arany, antik ékszereket, ezüst evőeszközöket, tálcákat és tárgyakat, bronz és disztárgyakat
Joanoviciu şi Hartmann
Arad, Minorita-palota

Szilbunda és sezlon eladó. Arad, Calea Romanilor 41. (4321)

Jó márkáju zongora eladó. Arad, Strada Cantacuzino 40. Apart. 1. (4281)

Különféle

Etnikai román egy millió tőkével betársulna, vagy romanizálásban résztvenne. Ajánlatok „Banatean" jeligére a timisoarai kiadóba küldendők. (2740)

Keresem Todor Dénes volt menyasszonyát, adja le sürgősen cimét e lap timisoarai kiadóhivatalában. (2737)

Kedden utazunk Bucurestibe. Elvállalunk és elintézünk garancia mellett mindenféle megbizást. „Central" iroda, Timisara I., Str. V. Alexandri 4. (2734)

Raktárhelyiség, 6x5 méter, az Avram Iancu tértől 5 percre, olcsón kiadó. Atlanta-cipőüzlet. Arad, Piata Avram Iancu. (4356)

Etnikai román, hadirokkant betársulna kereskedelmi vagy ipari vállalathoz. Ajánlatokat az aradi kiadóba. (4362)

Poloskairtást, parkettasurolást garancia mellett vállal: Lovas, Arad. Bulevardul Regina Maria 18. szám. Házmesternél. (4020)

150 katasztrális hold birtokomat Lugoj mellett (több évre is) bérbeadom. Dr. Moujalledt, Arad. Str. Mocioni 3. (4068)

Használt paplanokat ujjá dolgoz át, már 200 leiért is, Glück. Arad, Str. Baritiu 8. Piata Avram Iancu mellett. (4021)

Bujac állomás mellett és autóbuszmegálló közelében levő bármily gazdálkodásra alkalmas ingatlan 1 és fél hold, földdel és kétszobás kényelmes lakással bérbeadó. A lakás mellett gyártelep, szappangyártási felszereléssel és koncesszióval. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4342)

Elsőrendü, valódi házikoszt elvitelre, szerény áron. Aradon, Str. Rusu Sirianu 20, ajtó 2, kapható. (4324)

Figyelem! Vásári cipészek! Talphiányt pótoljuk a fatalpal, cipőnek, bakancsnak, frizelve. Fatalpu papucsok számára könnyü fából, kórházak számára teljesen felszerelve, jutányos árak mellett késziti Frati Herle, kaptafa- és sámfakészitő. Timisoara II., Str. Ion Creanga 8. (2688)

A legjobb [illegible]
1 hirdetés a Déli Hirlapban

Nyomatott a Tipografia „Timişoara" körforgógépén, Timişoara.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.